

Ewaluacja Strategii Rozwoju Powiatu Poznańskiego na lata 2006-2013

Poznań, 2012

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
2. Powiat Poznański – podstawowe informacje	4
3. Strategia Rozwoju Powiatu Poznańskiego – charakterystyka dokumentu	7
4. Cel, zakres i metodyka ewaluacji Strategii.....	11
5. Ocena działań strategicznych.....	16
5.1. Cel strategiczny I	
Kształtowanie przestrzeni podwyższającej jakość życia oraz wspieranie rozwoju	
gospodarczego powiatu	17
5.2. Cel strategiczny II	
Wzrost poziomu wykształcenia mieszkańców oraz dostosowania ich kwalifikacji	
i kompetencji do potrzeb rynku pracy w aglomeracji poznańskiej	81
5.3. Cel strategiczny III	
Wzrost integracji społecznej, poprawa zdrowotności i bezpieczeństwa	
publicznego mieszkańców	208
5.4. Cel strategiczny IV	
Zwiększanie efektywności wykorzystania walorów przyrodniczych i potencjału	
kulturowego	222
6. Syntetyczna ocena Strategii	267
6.1. Ocena dokumentu strategicznego	267
6.2. Ocena realizacji Strategii	269
7. Wnioski i rekomendacje	273
Wykaz źródeł	275
Literatura	
Akty prawne	
Dokumenty	
Załącznik 1 - Syntetyczna ocena działań strategicznych	

1. Wprowadzenie

Niniejsze opracowanie zawiera ewaluację Strategii Rozwoju Powiatu Poznańskiego na lata 2006-2013. Strategia rozwoju jest jednym z najważniejszych dokumentów programowych każdej jednostki samorządu terytorialnego. Strategia określa cele, jakie stawia sobie do zrealizowania samorząd lokalny w określonym czasie oraz zestaw działań, za pomocą których poszczególne cele będą realizowane. Na jej podstawie są tworzone dokumenty operacyjne, takie jak plan rozwoju lokalnego czy strategie branżowe.

Realizacja określonych w ramach Strategii celów i zadań powinna podlegać systematycznemu monitorowaniu oraz ewaluacji. Do systemu monitoringu i ewaluacji Strategii zobowiązał się samorząd powiatowy. Dzięki jego wprowadzeniu możliwa jest aktualizacja założeń Strategii, wynikająca ze zmieniających się warunków funkcjonowania samorządu, prawodawstwa i innych czynników mogących deformować zasadność podejmowanych działań w ramach dokumentu.

Monitoring to bieżące badanie procesu wdrażania zapisów strategicznych, natomiast ewaluacja sprowadza się do oceny wykonania sformułowanych zadań oraz stopnia realizacji całej Strategii na podstawie wyników monitoringu. Monitoring Strategii, poprzedzający prezentowaną ewaluację, został przeprowadzony przez wyznaczoną jednostkę Starostwa Powiatowego w pierwszym półroczu 2011 roku i obejmował okres od stycznia 2009 do grudnia 2010 roku. Celem monitoringu było z jednej strony określenie stopnia realizacji zadań Strategii oraz aktualizacja jej zapisów, która została zatwierdzona Uchwałą Zarządu Powiatu w Poznaniu w dniu 30 sierpnia 2011 r.

Niniejsza ewaluacja została wykonana przez Centrum Badań Metropolitalnych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, we współpracy z Zespołem ds. ewaluacji powołanym Zarządzeniem Starosty Poznańskiego. Efektem ewaluacji jest merytoryczna: ilościowa i jakościowa ocena realizacji działań strategicznych za lata 2006-2011 oraz rekomendacje mające na celu poprawę realizacji tychże działań i aktualizację zapisów strategicznych. Zgodnie z wytycznymi i praktyką europejską zastosowano w niniejszym opracowaniu pięć kryteriów ewaluacyjnych: trafność (relevance), skuteczność (effectiveness), wydajność (efficiency), użyteczności (utility) oraz trwałości (sustainability).

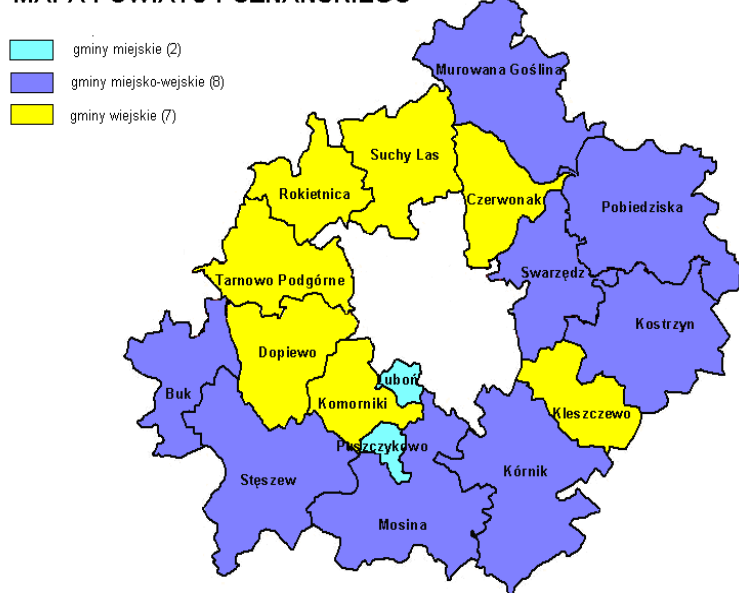
Ewaluacja została przeprowadzona z należytą starannością przy ścisłej współpracy z władzami Powiatu Poznańskiego i kadrą administracyjną Starostwa Powiatowego w Poznaniu. Zespół autorski dziękuje wszystkim osobom za współudział w opracowaniu, w szczególności w zakresie pozyskania danych i informacji niezbędnych w badaniu ewaluacyjnym.

2. Powiat Poznański – podstawowe informacje

Powiat Poznański jest jednostką administracyjną o kilkusetletniej tradycji. W obecnej formie terytorialnej i ustrojowej powołany został 1 stycznia 1999 r. Jest to najludniejszy i jeden z największych powierzchniowo powiatów ziemskich w kraju. Pod względem potencjału gospodarczego, mierzonego wielkością PKB na jednego mieszkańca, jest on jednym z liderów wśród tego typu jednostek terytorialnych w Polsce.

Powiat Poznański skupia 17 samorządowych jednostek lokalnych, w tym: 2 gminy miejskie (Puszczykowo i Luboń), 7 gmin wiejskich (Czerwonak, Dopiewo, Kleszczewo, Komorniki, Rokietnica, Suchy Las, Tarnowo Podgórne) i 8 gmin miejsko-wiejskich (Buk, Kostrzyn, Kórnik, Mosina, Murowana Goślina, Pobiedziska, Stęszew, Swarzędz).

MAPA POWIATU POZNAŃSKIEGO

Tab. 1. Podstawowe dane dla powiatu poznańskiego wg GUS (2010 r.)

Powierzchnia	1901 km ²
Liczba mieszkańców	327 110
Gęstość zaludnienia	172 osób / km ²
Dochody powiatu	181 030 tys. zł
Średnie dochody powiatu na 1 mieszkańca	559,9 zł
Liczba podmiotów gospodarczych (Regon)	47 195
Liczba spółek z kapitałem zagranicznym	885

Obecna powierzchnia 1901 km² - stawia powiat poznański w gronie największych powiatów ziemskich w Polsce (większe terytorialnie są tylko na ogół słabo zaludnione powiaty we wschodniej i północnej części kraju, np. powiaty białostocki, sokólski, czy

olsztyński i giżycki). Ze względu na liczbę mieszkańców, prawie 330 tys., powiat poznański dysponuje największym potencjałem demograficznym w skali kraju (wyprzedzając powiaty ziemskie: krakowski, kielecki i rzeszowski). Rosnąca liczba mieszkańców powiatu Poznańskiego, głównie dzięki napływowi mieszkańców zarówno z Poznania jak i spoza aglomeracji, umacnia pozycję tej jednostki na mapie administracyjnej kraju. W skali regionalnej powiat staje się coraz bardziej równorzędnym (w sensie potencjału społecznego i gospodarczego) partnerem w relacji z miastem Poznań. Udział liczby ludności powiatu w całej aglomeracji wzrósł w latach 1990-2010 z 27% do 37 %.

Do zakresu działania samorządu powiatowego należą m.in. sprawy edukacji publicznej, promocji i ochrony zdrowia, pomocy społecznej, dróg publicznych, ochrony środowiska i przyrody, porządku publicznego i bezpieczeństwa, przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy. Z punktu widzenia obywatela ważne są także decyzje i dokumenty, których wydawanie należy do kompetencji administracji powiatowej. Dotyczą one m.in. sfery komunikacji (prawa jazdy, rejestracja pojazdów), budownictwa (pozwolenia na budowę) i gospodarki nieruchomościami (podziały nieruchomości).

Na realizację swoich zadań Powiat Poznański dysponuje dochodami w wysokości blisko 180 mln zł rocznie (2010 r.), z czego prawie 45 % stanowią udziały w podatkach dochodowych PIT i CIT. Po stronie wydatków największe kwoty przeznaczane są na oświatę i opiekę wychowawczą (53 mln zł), pomoc społeczną i ochronę zdrowia (41 mln) oraz drogi powiatowe (51 mln). W dziedzinie oświaty funkcjonuje kilkanaście powiatowych jednostek organizacyjnych: 5 zespołów szkół (ZS w Mosinie, ZS w Bolechowie, ZS w Rokietnicy i dwa ZS w Swarzędzu) w ramach których działają m.in. zasadnicze szkoły zawodowe, technika, licea ogólnokształcące, szkoły policealne) i 2 samodzielne licea ogólnokształcące (LO w Puszczykowie i LO w Kórniku), 3 poradnie psychologiczno-pedagogiczne (w Luboniu, Mosinie i Swarzędzu – wraz z 9 filiami) oraz 2 specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze (w Mosinie i Owińskach). Najważniejszymi placówkami Powiatu Poznańskiego w dziedzinie opieki społecznej są Dom Dziecka w Kórniku – Bninie, Ośrodek Wspomagania Rodziny w Kobylnicy oraz Dom Pomocy Społecznej w Lisówkach. Samorząd powiatowy zarządza siecią 714 km dróg powiatowych, które stanowią 26,8% wszystkich dróg publicznych w powiecie.

Powiat Poznański stanowił niegdyś głównie rolnicze zaplecze Poznania. Obecnie wraz z rozwojem mieszkalnictwa, przemysłu i usług stał się już jednostką o charakterze wielofunkcyjnym. Dla przyszłości powiatu niezwykle ważne są wielkie inwestycje transportowe: drogi ekspresowe S-5 i S-11, które tworzą wschodnią i zachodnią obwodnicę

Poznania. Doskonałe położenie komunikacyjne z pewnością sprzyja dynamicznemu rozwojowi powiatu poznańskiego.

Położenie Powiatu, jego aglomeracyjny charakter, wysokie jak na powiaty ziemskie zurbanizowanie, znaczny potencjał gospodarczy składają się na przewagi konkurencyjne tej jednostki wobec innych powiatów ziemskich w Polsce. Jednocześnie skala i dynamika zjawisk, stawia przed samorządem Powiatu duże wyzwania, a standardowo realizowane w innych jednostkach działania wymagają od polityków i administracji Powiatu zdwojonych wysiłków, które powinny wspierać innowacyjne rozwiązania organizacyjne w skali kraju. Powiat Poznański jest swoistym laboratorium procesów suburbanizacyjnych i rosnącej skali problemów środowiskowych, infrastrukturalnych, gospodarczych i społecznych. Intensywność ich na terenie powiatu jest bardzo duża, co przekłada się na liczne problemy rozwojowe, i konieczność realizacji zadań priorytetowych, leżących u podstaw planowania strategicznego.

Dynamika zjawisk wymaga, aby administracja publiczna zmieniała zarówno zakres działań jak i metody ich realizacji w relacji do rozwoju procesów gospodarczych, społecznych i przestrzennych. Wzrost efektywności zarządzania publicznego rodzi konieczność racjonalizacji struktur zarządzania, większej elastyczności (np. w zakresie współdziałania jednostek samorządowych) i tworzenia ram, odpowiadających nowym realiom przestrzenno-funkcjonalnym. Wyżej wymieniona racjonalizacja nie musi być związana z kolejną reformą terytorialno-administracyjną, łączeniem czy też znoszeniem powiatów jak to postulują niektórzy eksperci. Jednym z podstawowych warunków dobrego funkcjonowania układu terytorialnego jest bowiem jego stabilność (Kaczmarek 2005).

Bardzo istotnym problemem rozwoju powiatu poznańskiego jest utrzymanie równowagi w rozwoju całego układu zurbanizowanego poprzez wzmocnienie strategicznej roli obszaru funkcjonalnego (metropolitalnego) Poznania. Strategie rozwojowe powinny iść w kierunku wzmocnienia więzi przestrzenno-funkcjonalnych pomiędzy miastem a jego otoczeniem oraz wprowadzania form zarządzania zintegrowanego obszarem metropolitalnym. Przed takim wyzwaniem stoi i Powiat Poznański i miasto Poznań, realizujące politykę, która integruje działania w różnych dziedzinach życia gospodarczo-społecznego, zarówno w odniesieniu do miasta (jako rdzenia) jak i gmin ościennych tworzących Powiat. Warto zwrócić uwagę, że Powiat Poznański, miasto Poznań oraz 20 gmin aglomeracji poznańskiej podjęło wysiłek wypracowania wspólnej Strategii Rozwoju Metropolia Poznań 2020, zatwierdzonej na Zjeździe Stowarzyszenia Metropolia Poznań w 2011 r.

3. Strategia Rozwoju Powiatu Poznańskiego – charakterystyka dokumentu

Planowanie strategiczne to uporządkowany wysiłek w celu podjęcia fundamentalnych decyzji i działań, które kształtują i prowadzą organizację, pozwalają określić jej specyfikę, działalność oraz przyczyny podejmowania określonych aktywności. Według J.M. Brysona (2004) organizacje publiczne powinny podejmować działania po to, aby zwiększyć publiczne korzyści i dobro publiczne przy zachowaniu akceptowalnych kosztów. Takiemu celowi ma też służyć planowanie strategiczne.

Planowanie strategiczne jest to sposób myślenia, działania i uczenia się, który zwykle polega na kompleksowym, szerokim spojrzeniu ale jednocześnie prowadzi do wybrania określonych działań. Ma ono częściej wizjonerski i pro-aktywny niż re-aktywny charakter i jednocześnie jest elastyczne i praktyczne. Strategia będąca efektem planowania strategicznego ma być przewodnikiem do podejmowania decyzji i alokacji zasobów. Dzięki strategicznemu planowaniu organizacja może dokumentować i analizować środowisko w którym się znajduje i działa oraz może poszukiwać czynników i trendów, które wpływają na sposób prowadzenia działalności. Pozwala ono sformułować wyzwania stojące przed organizacją, wyodrębnić cele i wyartykułować wizję jaką chce osiągnąć (Kaczmarek, Mikuła, Nowak, Wójcicki, 2011).

Powiat Poznański konsekwentnie realizuje politykę rozwoju w oparciu o dokumenty strategiczne, ze Strategią Rozwoju Powiatu na czele. Pierwszy dokument tej rangi pojawił się w 2006 r. Strategia rozwoju jest jednym z najważniejszych dokumentów programowych jednostki samorządu terytorialnego. Strategia formułuje cele dla działań publicznych. Dotyczy obszarów, zagadnień, które są przedmiotem interwencji publicznej. Strategia odnosi się do kompetencji i zadań jakie posiada samorząd powiatowy i określa zakres współpracy z samorządami gminnymi. Na jej podstawie powinny być tworzone dokumenty operacyjne, takie jak plan rozwoju lokalnego. Strategia określa cele, jakie stawia sobie do zrealizowania samorząd lokalny w określonym czasie oraz zestaw zadań sformułowanych na stosunkowo wysokim poziomie ogólności, za pomocą których poszczególne cele będą realizowane. Uszczegółowienie zakresu podejmowanych zadań, z rozpisaniem ich na konkretne lata oraz ujęcie w budżet, następuje natomiast w planie rozwoju lokalnego lub innych operacyjnych dokumentach branżowych.

"Strategia Rozwoju Powiatu Poznańskiego na lata 2006 - 2013", dokumentu wyznaczającego podstawowe kierunki działań władz powiatu powstała w styczniu 2006 r. Przed określeniem misji i wizji oraz celów i zadań strategicznych opracowano diagnozę

sytuacji społeczno-gospodarczej powiatu poznańskiego. W diagnozie przeprowadzono analizy, które pozwoliły na wyspecyfikowanie głównych problemów, przed których rozwiązaniem w ciągu najbliższych lat stawał samorząd powiatowy. Specyfikacja problemów uzupełniona analizą SWOT, czyli mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń dla powiatu, została przeniesiona następnie na proces formułowania celów strategicznych, szczegółowych i operacyjnych określonych w Strategii. Zgodnie z zapisami we wstępie do Strategii, diagnozę skonstruowano dla takich zagadnień, jak: zjawiska demograficzne, środowisko przyrodnicze, infrastruktura drogowa, gospodarka, edukacja, rynek pracy, pomoc społeczna, opieka zdrowotna, bezpieczeństwo publiczne, kultura i sport.

Podczas opracowywania Strategii dwukrotnie zorganizowano konsultacje społeczne: 25 listopada 2005 r. i 23 stycznia 2006 r. W pierwszym spotkaniu wzięły udział zainteresowane środowiska, mieszkańcy aglomeracji poznańskiej oraz lokalni liderzy opinii publicznej. W drugich konsultacjach, wzięli udział radni Powiatu Poznańskiego. Przy opracowywaniu ostatecznej wersji Strategii uwzględniono dotychczas zebrane w czasie konsultacji opinie i sugestie. W ramach prac nad dokumentem przeprowadzono ankietę wśród przedstawicieli samorządów szczebla gminnego i powiatowego, a także zorganizowano badania ankietowe wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych pozostających w zarządzie powiatu. Wykorzystano również wyniki badań opinii przedsiębiorców z terenu powiatu poznańskiego.

Strategia Powiatu Poznańskiego została przyjęta na Sesji Rady Powiatu w dniu 31 stycznia 2006 roku. Przyjmując do realizacji dokument samorząd powiatowy zobowiązał się do systemu monitoringu i ewaluacji Strategii. Dzięki jego wprowadzeniu możliwa stała się aktualizacja założeń Strategii, wynikająca ze zmieniających się warunków funkcjonowania samorządu, prawodawstwa i innych czynników mogących deformować zasadność podejmowanych działań w ramach dokumentu. W okresie 2006-2011 przeprowadzono:

- Monitoring Strategii w 2006 roku,
- Ewaluację Strategii w 2007 roku (za rok 2006),
- Monitoring Strategii w 2009 (za rok 2008),
- Monitoring Strategii w 2011 r. (za lata 2009-2010).

Monitoring Strategii, poprzedzający prezentowaną ewaluację, został przeprowadzony przez wyznaczoną jednostkę Starostwa Powiatowego w pierwszym półroczu 2011 roku i obejmował okres od stycznia 2009 do grudnia 2010 roku. Celem monitoringu było z jednej strony określenie stopnia realizacji zadań Strategii oraz aktualizacja jej zapisów, która została zatwierdzona Uchwałą Zarządu Powiatu w Poznaniu w dniu 30 sierpnia 2011 r.

Względem pierwotnych zapisów Strategii w wyniku monitoringu dodano:

- Działanie 1.2.3. – Budowa wiaduktu w ciągu ul. Grunwaldzkiej w m. Poznań i m. Plewiska nad linią kolejową E-20 Poznań-Berlin,
- Działanie 2.4.3. – Program odbudowy populacji zwierzyny drobnej i redukcji drapieżników (lisów i jenotów) na terenie Powiatu Poznańskiego,
- Działanie 7.6.1. – Realizacja projektu systemowego „Pokonać wykluczenie. Wszechstronna aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z Powiatu Poznańskiego”.

Jednocześnie z pierwotnej wersji Strategii usunięto działania:

- Działanie 2.4.1. - Określenie optymalnych potrzeb dotyczących obejmowania zasobów, tworów i składników przyrody jakimikolwiek formami ochrony przyrody we współpracy z gminami,
- Działanie 8.4.1. – utworzenie Centrum Powiadamiania Ratunkowego, zwiększenie liczby podstacji pogotowia ratunkowego na terenie powiatu (zapis w formie celu).

Aktualny dokument strategiczny zawiera wizję oraz misję rozwoju Powiatu Poznańskiego (niezmienione w stosunku do pierwotnego dokumentu). Misją samorządu jest rozwijanie potencjału powiatu dla dobra jego mieszkańców, dbając o środowisko naturalne w myśl zasad zrównoważonego rozwoju.

Wizję rozwoju powiatu została określona w zapisie: "Powiat Poznański, tworząc z miastem Poznaniem aglomerację poznańską, rozwija się bardzo dynamicznie zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Stopa bezrobocia spada, a mieszkańcy powiatu mają łatwy dostęp do pracy, edukacji, miejsc wypoczynku, kultury i opieki zdrowotnej. Duża liczba mieszkańców powiatu nie stwarza zagrożenia dla środowiska naturalnego, lecz pozytywnie oddziałuje na rozwój szkolnictwa i usług komercyjnych”.

Zadania wymienione w Strategii Rozwoju Powiatu Poznańskiego na lata 2006-2013 należy rozumieć jako zestaw przedsięwzięć, które uznaje się za priorytetowe i które nie należą do grupy zadań podejmowanych przez władze powiatowe w ramach bieżącej pracy wytyczanej przepisami ustawowymi lub innymi źródłami prawa stanowionego. Aczkolwiek można uznać, że także te zadania są istotnym elementem realizacji założonych w Strategii celów, choć zadań tych w Strategii się nie wymienia.

W Strategii wyszczególnione zostały cztery cele strategiczne, które osiągane są poprzez realizację następujących celów operacyjnych:

I. Kształtowanie przestrzeni podwyższającej jakość życia oraz wspieranie rozwoju gospodarczego powiatu

Cele szczegółowe:

1. Rozwój systemu komunikacji drogowej
2. Poprawa stanu środowiska naturalnego
3. Rozwój przedsiębiorczości w powiecie - tworzenie platformy współpracy z przedsiębiorcami
4. Poprawa i rozwój usług publicznych

II. Wzrost poziomu wykształcenia mieszkańców oraz dostosowania ich kwalifikacji i kompetencji do potrzeb rynku pracy w aglomeracji poznańskiej

Cele szczegółowe:

5. Rozwój systemu oświaty w powiecie
6. Promocja zatrudnienia, ograniczenie zjawiska wysokiego poziomu bezrobocia i eliminacja jego negatywnych skutków

III. Wzrost integracji społecznej, poprawa zdrowotności i bezpieczeństwa publicznego mieszkańców

Cele szczegółowe:

7. Wzrost spójności i wzmocnienie integracji społecznej
8. Poprawa stanu zdrowia mieszkańców powiatu - rozwój systemu opieki zdrowotnej
9. Podwyższenie stanu i poczucia bezpieczeństwa w powiecie
10. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego

IV. Zwiększanie efektywności wykorzystania walorów przyrodniczych i potencjału kulturowego

Cele szczegółowe:

11. Rozwój potencjału turystycznego powiatu
12. Rozwój działalności kulturalnej i sportowo – rekreacyjnej

W ramach 4 celów strategicznych i 12 celów szczegółowych zapisano 36 celów operacyjnych. Są one realizowane poprzez 66 działań strategicznych

Cele strategiczne	Cele szczegółowe	Cele operacyjne	Działania
I	4	11	19
II	2	4	9
III	4	16	29
IV	2	5	9
Razem	12	36	66

Struktura dokumentu strategicznego jest przejrzysta, choć zbyt rozbudowana (3 rodzaje celów). W dokumencie zabrakło schematu celów i działań w postaci drzewa strategicznego. Schemat ten sporządzono na użytek prowadzonej ewaluacji (Schemat 1).

4. Cel, zakres i metodyka ewaluacji Strategii

Pojęcie i istota ewaluacji

Ewaluacja to zbiór działań badawczych mających na celu ocenę skuteczności interwencji publicznej. Ewaluacja dotyczy głównie sektora publicznego, gdyż działania podejmowane przez administrację publiczną nie mogą być oceniane zasadniczo z perspektywy osiągniętego zysku. Kryteria oceny wartości programów publicznych są zróżnicowane i zależne od wielu czynników, w tym od dominujących przekonań czy aktualnych potrzeb społeczności. Muszą uwzględniać efekty i rezultaty działań, ale także o wiele szerszy kontekst społecznego oddziaływania interwencji publicznej. Ewaluacja to procedura, system, badanie umożliwiające dostarczenie kryteriów, metod i środków do oceny racjonalności działań publicznych (Olejniczak, 2007).

Samo pojęcie ewaluacji jest od lat obecne w polskiej administracji, jednak dopiero w ciągu ostatnich kilku lat nabiera praktycznego znaczenia. Z jednej strony ewaluacji wymagają programy finansowane ze środków Unii Europejskiej, z drugiej rozpowszechniła się praktyka ewaluacyjna w stosunku do dokumentów strategicznych realizowanych przez samorządy terytorialne.

Rozumienie pojęcia „ewaluacja” nie jest jednolite. Wraz z rozwojem programów strukturalnych w krajach Unii Europejskiej zaczęły się upowszechniać nowoczesne metody projektowania i zarządzania programami, projektami, politykami i ich ewaluacji. W literaturze przedmiotu można znaleźć wiele definicji tego pojęcia. Najszerzej ujmując, ewaluacja to systematyczne badanie społeczno-ekonomiczne oceniające jakość i wartość programów publicznych (Olejniczak, 2007). Rosnąca popularność samego pojęcia ewaluacji związana jest z wdrażaniem standardów UE i funduszy strukturalnych w Polsce. Według Komisji Europejskiej ewaluacja to „ocena interwencji publicznej pod kątem jej rezultatów, oddziaływania oraz potrzeb, które ma spełniać/miała zaspokoić” (European Commission, Focus on Results: Strengthening Evaluation of Commission Activities, European Commission 2000). Natomiast najpełniej ewaluację określa definicja przyjęta przez Komitet Pomocy Rozwojowej (DAC – Development Assistance Committee) Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD). „Ewaluacja jest to systematyczna obiektywna ocena trwającego lub zakończonego projektu, programu lub polityki – zaplanowania, wdrożenia i rezultatów. Celem ewaluacji jest określenie adekwatności i stopnia osiągnięcia celów, efektywności, skuteczności, wpływu i trwałości. Ewaluacja powinna dostarczyć

wiarygodnych i przydatnych informacji pozwalając na wykorzystanie zdobytych w ten sposób wniosków w procesie podejmowania decyzji – zarówno przez odbiorców, jak i dawców interwencji” (Turowski, Zawicki, 2007).

Tak więc, nowoczesne zarządzanie w administracji publicznej związane jest z pojęciem ewaluacji. Takie podejście zakłada zwiększenie roli społeczności lokalnych nie tylko w trakcie planowania, tworzenia polityk (dokumentów strategicznych), ale również wdrażania tych polityk i zakończenia pewnych etapów. Obecnie realizacja polityk publicznych powinna skupiać się na rezultatach i wynikach oraz na ocenie szerszego kontekstu oddziaływania programu. Działania takie prowadzą do większej przejrzystości realizowanych przez administrację publiczną zadań, a więc z korzyścią dla społeczności lokalnych.

Ewaluacja ma na celu zasadniczo udzielenie odpowiedzi na następujące pytania:

Czy cele interwencji zostały osiągnięte?

Jakie były sukcesy działań?

Jakie problemy napotkano?

Czy wybrane instrumenty i rozwiązania okazały się odpowiednie?

Czy system zarządzania i wdrażania był skuteczny?

Czy realizatorzy działań poprawnie wypełnili przypisane im role?

Czy interwencja spełnia oczekiwania adresatów?

Czy przyczyniła się do rozwiązania adresowanych problemów?

Czy efekty działań są trwałe, długookresowe?

Czy i w jakim stopniu efekty są odczuwalne po zakończeniu interwencji?

Jeżeli działanie nie zostało zrealizowane to dlaczego?

Ciągłość ewaluacji

Ewaluacja to proces, stałe badanie oceny o charakterze analitycznym. Przedmiotem niniejszej ewaluacji jest średniookresowa Strategia Rozwoju Powiatu Poznańskiego na lata 2006-2013. Konsekwencją umiejscowienia ewaluacji w cyklu strategicznym jest podział na rodzaje ewaluacji ze względu na moment badania (Górnjak, 2007), tj.:

- ewaluacja ex-ante – przeprowadzana w fazie wstępnej, gdy dokonywana jest analiza przyjętych rozwiązań pod kątem potencjalnej zdolności osiągnięcia efektów i poprawności konstrukcji wszystkich elementów projektów,
- ewaluacja on-going -w trakcie realizacji, zwłaszcza w przypadku przedsięwzięć złożonych o długim okresie wdrożenia, gdy możliwe i celowe są korekty,
- ewaluacja ex-post -po zakończeniu wdrożenia – jest to ewaluacja sensu stricto.

Aktualna ewaluacja jest drugą w cyklu strategicznym 2006-2013. Pierwsza przeprowadzona została w 2007 r. tzn. w po pierwszym roku jej funkcjonowania. Wówczas priorytetowe zapisy Strategii pozostały bez zmian. Aktualna ewaluacja ma również charakter etapowej (on-going), choć krótki okres do zakończenia strategii 2013 r., powoduje, że wnioski z tej ewaluacji będą służyć za podstawę do opracowania nowej Strategii Rozwoju Powiatu w okresie 2014-2020. Należy zaznaczyć, że każda ewaluacja polityk publicznych jest nie tyle oceną działań w określonym czasie, co spoiwem pozwalającym na stałe ich doskonalenie oraz tworzenie nowych działań, stosownych do zmieniających się warunków i potrzeb. Jedną z funkcji ewaluacji jest więc wzmocnienie procesu uczenia się instytucji samorządu powiatowego.

Metodyka ewaluacji

W ramach badania ewaluacyjnego przeprowadzono następujące prace:

1. Dekompozycja strategii
2. Opomiarowanie działań strategicznych
3. Identyfikacja realizatorów działań strategicznych
4. Określenie źródeł finansowania działań oraz wielkości i struktury nakładów na określone cele strategiczne
5. Zebranie danych wskaźnikowych
6. Zebranie informacji pod kątem kryteriów ewaluacyjnych
7. Ocena realizacji strategii wg dziedzin
8. Końcowa ocena realizacji strategii
9. Rekomendacje dla działań samorządu.

Podmiotem niniejszej ewaluacji są w pierwszym rzędzie poszczególne działania zapisane w Strategii (66 działań). Ich łączna charakterystyka pozwala na syntetyczną ocenę realizacji całej strategii. Każde działanie strategiczne oceniono za pomocą Karty Oceny, która składała się z następujących elementów:

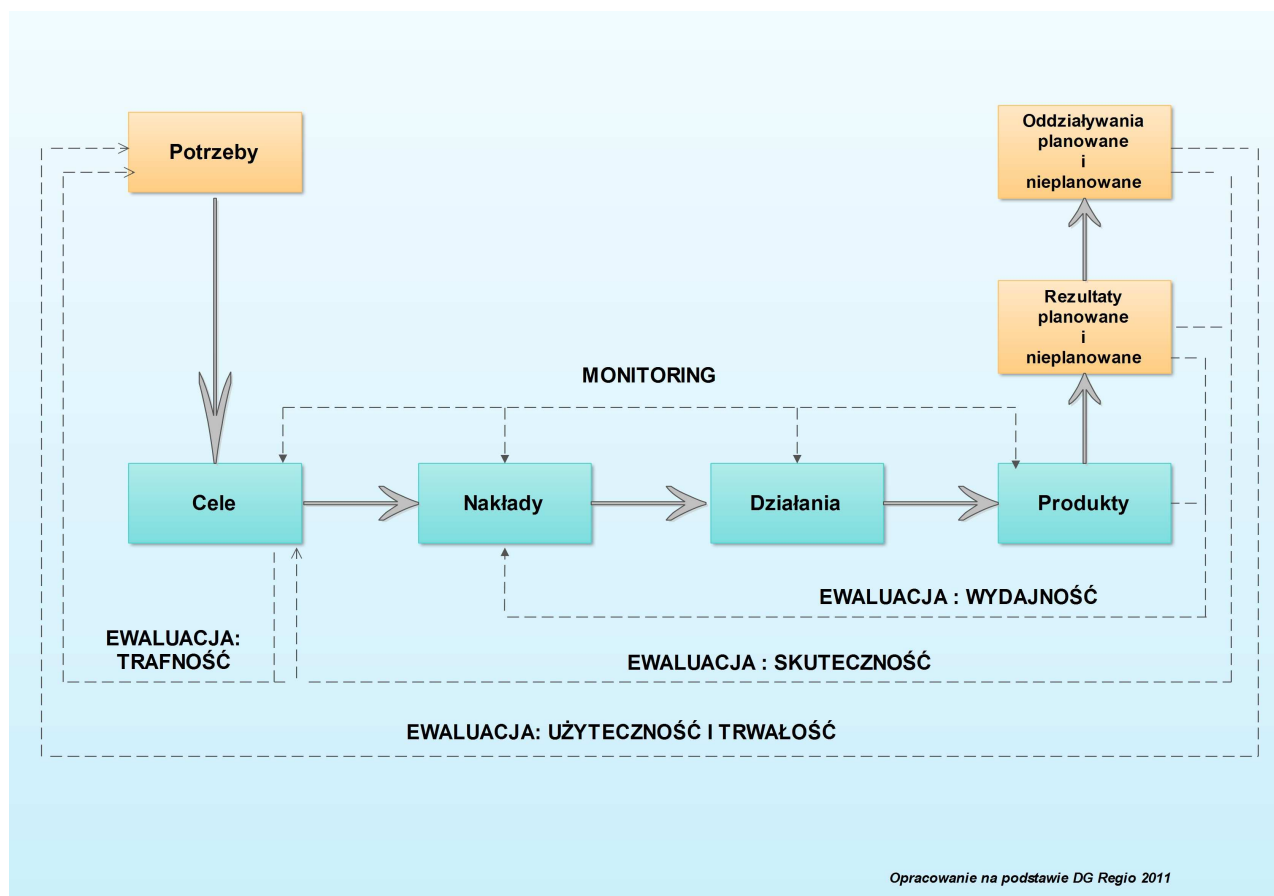
1. **Numer i nazwa działania.**
2. **Cel i zakres działania** (opis działania wg zapisów Strategii, zawierająca także uzasadnienie działania, założone etapowanie, efekty, wskaźniki , opomiarowanie - jeśli zapisano w działaniu,
3. **Podmiot(y) realizujące działanie** (odpowiedzialne za realizację działania), konkretne wydziały/placówki Starostwa ew. z podziałem na głównego realizatora, wydziały współpracujące, partnerów działań itp.,

4. **Źródła finansowania** (z podziałem na środki własne, środki zewnętrzne, np. budżet powiatu, środki unijne, inne),
5. **Realizacja działania** (opis realizacji, przebieg realizacji działania w latach 2006-2011/2012 – z ewentualnym wskazaniem etapowania w podziale na lata),
6. **Źródła i nakłady finansowe** (źródła finansowania własne i zewnętrzne, faktyczne nakłady na działania),
7. **Efekty/ produkty realizacji działania** (w oparciu o wyniki, wskaźniki, ich dynamikę zmian 2006-2011),
8. **Ocena działania wg kryteriów REEUS:** trafność (relevance), skuteczność (effectiveness), wydajność (efficiency), użyteczność (utility), trwałość (sustainability),
9. **Końcowa ocena działania.** Wyrażona gradacją ocen 1-5 (5 ocena bardzo dobra), wraz z uzasadnieniem,
10. **Rekomendacje.** Dotyczące zmiany nazwy działania, jego zakresu (poszerzenia o nowe, zawężenie o zbędne zadania, szanse polepszenia realizacji działania, podjęcie działań organizacyjnych, zabieganie o środki, działania miękkie – lobbying).

Zgodnie z wytycznymi i praktyką europejską zastosowano w badaniu pięć kryteriów ewaluacyjnych: trafność (relevance), skuteczność (effectiveness), wydajność (efficiency), użyteczności (utility) oraz trwałości (sustainability).

- **Trafność** oznacza odwołanie do zadań powiatu, ustawy, przepisów, określenie czy działanie odpowiada potrzebom, uzasadnienie merytorycznego działania.
- **Efektywność** oznacza zestawienie nakładów np. ilość środków, wysiłków do efektów, określenie czy realizowano możliwie racjonalnymi kosztami nakładami, czy inne metody byłyby skuteczniejsze.
- **Skuteczność** to określenie na ile osiągnięto zamierzone cele, stopień realizacji (częściowo, w pełni).
- **Użyteczność** (przydatność), określenie dla jakich konkretnie grup działanie jest użyteczne, główni beneficjenci, efekt mnożnikowy działania.
- **Trwałość** określenie czy działanie jest trwałe, czy zachowana jest ciągłość działań, jego długookresowość.

Schemat procesu ewaluacyjnego wg kryteriów oceny REEUS

5. Ocena działań strategicznych

CEL STRATEGICZNY I KSZTAŁTOWANIE PRZESTRZENI PODWYŻSZAJĄCEJ JAKOŚĆ ŻYCIA ORAZ WSPIERANIE ROZWOJU GOSPODARCZEGO POWIATU

Cel szczegółowy 1 Rozwój systemu komunikacji drogowej

Cel operacyjny 1.1. Modernizacja i budowa dróg powiatowych

Działanie 1.1.1.
Remonty i przebudowy dróg powiatowych

Cel operacyjny 1.2. Realizacja przez Powiat Poznański zadań ponadlokalnych przy współpracy z innymi zarządcami dróg

Działanie 1.2.1.
Budowa obwodnicy północno-wschodniej

Działanie 1.2.2.
Budowa węzła w miejscowości Paczkowo - gmina Swarzędz

Działanie 1.2.3.
Budowa wiaduktu w ciągu ul. Grunwaldzkiej w m. Poznań i m. Plewiska nad linią kolejową
E20 Poznań-Berlin

Działanie 1.1.1.

Remonty i przebudowy dróg powiatowych

1. Cel i zakres działania

Głównym celem działania jest poprawa jakości dróg powiatowych, podniesienie ich parametrów technicznych, zwiększenie przepustowości dróg oraz poprawa poziomu bezpieczeństwa na drogach. Realizatorem zadania jest Zarząd Dróg Powiatowych przy współudziale Wydziału Dróg i Gospodarki Przestrzennej Starostwa Powiatowego w Poznaniu oraz w przypadku inwestycji współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, Wydział Tworzenia i Realizacji Projektów Starostwa Powiatowego w Poznaniu.

W ramach prac nad przygotowaniem Strategii Rozwoju Powiatu Poznańskiego wyróżniono sześć inwestycji związanych z przebudową dróg powiatowych, które uznano za priorytetowe, przeznaczone do realizacji. Należą do nich drogi:

- 2406P na odcinku Biedrusko – Bolechowo (kontynuacja inwestycji – pierwszy etap Poznań – Biedrusko został zrealizowany w ramach ZPORR z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego),
- 2410P Swarzędz – Środa Wielkopolska (inwestycja realizowana równolegle przez Powiat Poznański i powiat średzki; zakłada się, że każdy z samorządów będzie odpowiedzialny za realizację inwestycji odcinka drogi, którym zarządza),
- 2407P Kobylnica – Swarzędz,
- 2029P Murowana Goślina – granica Powiatu Poznańskiego (kier. Rogoźno),
- 2392P na odcinku Lusówko – Więckowice,
- 1872P na odcinku Tarnowo Podgórne – granica powiatu (kier. Kaźmierz).

2. Realizatorzy działania

- Zarząd Dróg Powiatowych
- Wydział Dróg i Gospodarki Przestrzennej Starostwa Powiatowego w Poznaniu
- Wydział Tworzenia i Realizacji Projektów Starostwa Powiatowego w Poznaniu

3. Realizacja działania

Realizacja remontów i inwestycji drogowych w 2006 roku

Najważniejszą inwestycją w 2006 roku była przebudowa skrzyżowania drogi powiatowej (ul. Wojska Polskiego) z drogą gminną (ul. Obornicka w Bolechowie) – budowa małego ronda w Bolechowie. Budowa bezkolizyjnego skrzyżowania znacząco wpłynęła na poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego na tym terenie.

Realizacja remontów i inwestycji drogowych w 2007 roku

Najważniejszymi zadaniami w 2007 roku były:

- budowa ronda w Bolechowie,
- remont drogi Palędzie - Dopiewiec 2401P,
- przebudowa ulicy Polnej w Komornikach,
- budowa ronda w Robakowie,
- przebudowa drogi w Gołęczewie , gm. Suchy Las 2428P,
- przygotowanie dokumentacji budowlanej na węzeł w Paczkowie,
- przebudowa drogi Gruszczyń - Kobylnica 2407P – realizacja zapisu Strategii,

- przebudowa ul. Rokietnickiej w Tarnowie Podgórny,

Realizacja remontów i inwestycji drogowych w 2008 roku

Najważniejszymi zadaniami w 2008 roku były:

- remont drogi 1870P Kaźmierz - Buk, na odcinku Buk - granica powiatu,
- remont drogi 2402P Dopiewo - Stęszew na odcinku od A2 do m. Trzcielina,
- remont drogi 2447P Śródka - Krerowo na odcinku Krerowo – Zimin,
- remont drogi 2429P Tulce - Kostrzyn na odcinku Tulce – Gowarzewo,
- przebudowa drogi 2391P Palędzie - Komorniki na odcinku Głuchowo - Komorniki – ul. Polna,
- remont drogi 2390P Komorniki - Łęczycza na odcinku od Komornik do drogi wojewódzkiej nr 430,
- odwodnienie jezdnii i umocnienie pobocza w ciągu drogi 2441P Kostrzyn - Kleszczewo na odcinku Czerlejno – Czerlejko,
- remont drogi 2411P Kostrzyn - Środa na odcinku od Klon do granicy powiatu,
- remont drogi 2465P Mosina - Czemiń na odcinku Drużyna - granica powiatu,
- remont drogi 2029P Rogoźno - Murowana Goślina na odcinku od granicy powiatu do m. Długa Goślina – realizacja zapisu Strategii,
- przebudowa drogi 2424P Rokietnica - Kiekrz na odcinku od ul. Rolnej do granicy m. Rokietnica,
- remont drogi 2454P Modrze - Maksymilianowo w m. Modrze oraz na odcinku od Modrza do granicy powiatu,
- remont drogi 2456P Tomiczki - Bielawy na odcinku od drogi wojewódzkiej 306 do granicy powiatu,
- remont drogi 2431P Radojewo - Poznań w ciągu ul. Bogusławskiego w Suchym Lesie,
- remont drogi 2430P Psarskie - Złotniki w ciągu ul. Złotnickiej (Psarskie – AR),
- remont drogi 2427P Żydowo - Chludowo na odcinku od Zielątkowa do drogi krajowej nr 11,
- remont drogi 2407P Koziegłowy - Swarzędz na odcinku od Kobylnicy do Gruszczyzna – realizacja zapisu Strategii,
- przebudowa drogi 2404P Tarnowo Podgórne - Napachanie w ciągu ul. Rokietnickiej w Tarnowie Podgórny.

Realizacja remontów i inwestycji drogowych w 2009 roku

Najważniejszymi zadaniami w 2009 roku były:

- remont drogi Buk - Otusz na odcinku od drogi wojewódzkiej 307 do drogi powiatowej 2500P,
- remont drogi 2401P Dopiewo-Poznań na odcinku od Dopiewa do Palędzia,
- remont drogi 2410P Swarzędz - Środa Wielkopolska na odc. Kleszczewo-Lipowiec,
- przebudowa drogi powiatowej nr 2441P Kostrzyn - Kleszczewo na odcinku ul. Kleszczewskiej w m. Czerlejno, gm. Kostrzyn,
- przebudowa drogi 2482P Latalice - Pobiedziska na odc. Latalice – Pobiedziska,
- przebudowa drogi 2424P Rokietnica-Kiekrz,
- remont drogi 2428P Gołęczewo-Sobota w ciągu ul. Lipowej,
- przebudowa drogi powiatowej nr 2417P Lusowo-Dąbrówka na odcinku ul. Nowej w m. Lusowo, gm. Tarnowo Podgórne,

- przebudowa drogi powiatowej nr 2420P Tarnowo Podgórne - Lusowo w ciągu ul. Poznańskiej w Tarnowie Podgórnym (zadanie realizowane przez UG),
- remont drogi 1872P Kaźmierz - Tarnowo Podgórne na odc. od Góry do Tarnowa Podgórnego – realizacja zapisu Strategii,
- przebudowa drogi powiatowej nr 2392P Tarnowo Podgórne-Dopiewo na odc. Lusowko-Rozalin – realizacja zapisu Strategii.

Realizacja remontów i inwestycji drogowych w 2010 roku

Najważniejszymi zadaniami w 2010 roku były:

- przebudowa drogi powiatowej nr 2406P Poznań - Bolechowo, odcinek od mostu nad rzeką Wartą do skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 196 – realizacja zapisu Strategii. Inwestycja realizowana ze środków WRPO 2007-2013,
- remont nawierzchni jezdni drogi 2403P Więckowice - Dopiewo na odcinku od Więckowic do Dopiewa,
- remont (odnowa) drogi 2429P Tulce-Kostrzyn na odc. ul. Siekierkiej w m. Gowarzewo,
- remont drogi powiatowej nr 2390P Komorniki – Łęczycza z budową chodnika i zatok postojowych,
- remont nawierzchni jezdni drogi 2429P Tulce - Kostrzyn na odcinku od Siekierki do Kostrzyna,
- remont nawierzchni jezdni drogi 2489P Kamionki - droga krajowa nr 11 w m. Koninko,
- remont drogi 2460P Poznań - Rogalinek w m. Czapury ul. Poznańska,
- przebudowa mostu nad rzeką Trojanka w ciągu drogi 2029P Rogoźno - Murowana Goślina,
- remont nawierzchni jezdni drogi 2398P Łopuchowo - Boduszewo na odcinku Boduszewo - Głębocko,
- remont nawierzchni jezdni drogi 2409P Pobiedziska - Kostrzyn na odcinku od Pobiedzisk do granicy gminy,
- remont drogi nr 2404 P Tarnowo Podgórne - Napachanie, od granicy gminy do drogi wojewódzkiej nr 184,
- remont nawierzchni jezdni drogi 2431P Radojewo - Poznań w ciągu ul. Sucholeskiej,
- remont i przebudowa drogi powiatowej nr 2407P odcinek ul. Swarzędzkiej i ul. Cieszkowskiego w m. Gruszczyn i w m. Swarzędz,
- remont nawierzchni jezdni drogi 2436P Swarzędz – Sarbinowo,
- remont drogi 1872P Kaźmierz - Tarnowo Podgórne na odcinku od Góry do Tarnowa Podgórnego – realizacja zapisu Strategii.

Realizacja remontów i inwestycji drogowych w 2011 roku

Najważniejszymi zadaniami w 2011 roku były:

- przebudowa drogi 2410P Swarzędz - Środa Wielkopolska w m. Kleszczewo – realizacja zapisu Strategii,
- remont skrzyżowania drogi 2410P Swarzędz – Środa Wielkopolska i 2429P Tulce - Kostrzyn w m. Gowarzewo – realizacja zapisu Strategii,
- przebudowa przepustu na rz. Głuszyna w ciągu drogi 2461P ul. Poznańska w m. Borówiec,
- przebudowa drogi 2406P Poznań - Bolechowo w m. Biedrusko - odcinek od początku m. Biedrusko do początku mostu nad rz. Wartą Etap I i Etap II – realizacja zapisu Strategii,

- przebudowa drogi 2404P Tarnowo Podgórne - Napachanie, ul. Rokietnicka w Tarnowie Podgórnym,
- Przebudowa nawierzchni ulicy Wrzesińskiej w Swarzędzu i Jasinie wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Projekt realizowany w partnerstwie z Gminą Swarzędz

4. Źródła i nakłady finansowe

Starostwo Powiatowe uzyskało w latach 2006-2011 dofinansowanie zewnętrzne ze środków krajowych, ze środków unijnych i środków prywatnych. Do najważniejszych źródeł finansowania działania należą:

- Środki z budżetów samorządów gminnych,
- Środki z budżetu samorządu powiatowego,
- Środki państwowe z Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych,
- Rezerwy subwencji ogólnej budżetu państwa,
- Środki unijne,
- Środki prywatne (np. NOVUM Plus sp. z o.o. i PBG DOM).

Tab. 1. Nakłady na drogi powiatowe w latach 2006-2011. Zestawienie budżetów Zarządu Dróg Powiatowych w Poznaniu oraz Wydziału Dróg i Gospodarki Przestrzennej Starostwa Powiatowego w Poznaniu.

Rok	Nakłady na drogi powiatowe w latach 2006-2013
2006	19 163 251,00 zł
2007	19 501 045,00 zł
2008	30 290 295,00 zł
2009	27 874 253,00 zł
2010	48 385 410,00 zł
2011	37 562 711,00 zł

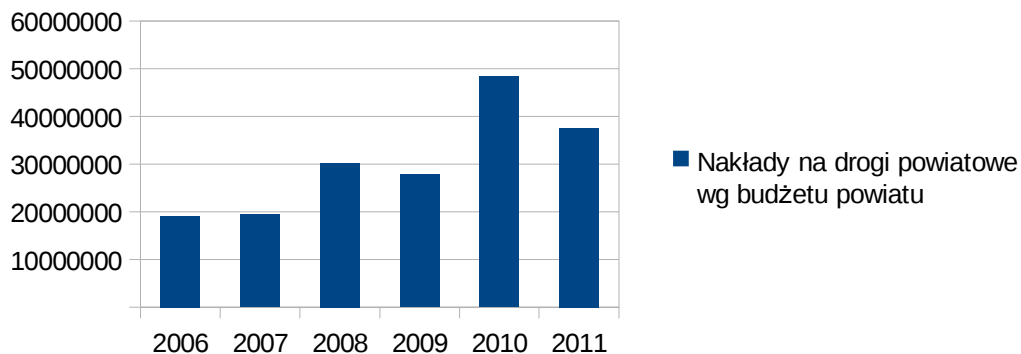
Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetu Powiatu Poznańskiego (2006-2011)

5. Efekty/ produkty realizacji działania

Podstawowym efektem realizacji działania powinna być poprawa jakości dróg powiatowych, podniesienie parametrów technicznych dróg, zwiększenie przepustowości, przebudowa wskazanych w Strategii dróg oraz poprawa poziomu bezpieczeństwa na drogach.

Wskaźnikiem realizacji działania są nakłady na utrzymanie, remonty i inwestycje w sieć dróg powiatowych w latach 2006-2011. Nakłady na drogi powiatowe w latach 2006-2011 prezentuje tabela 1.

Ryc. 1 Nakłady na drogi powiatowe w latach 2006-2011. Zestawienie budżetów Zarządu Dróg Powiatowych w Poznaniu oraz Wydziału Dróg i Gospodarki Przestrzennej Starostwa Powiatowego w Poznaniu.

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetu Powiatu Poznańskiego (2006-2011)

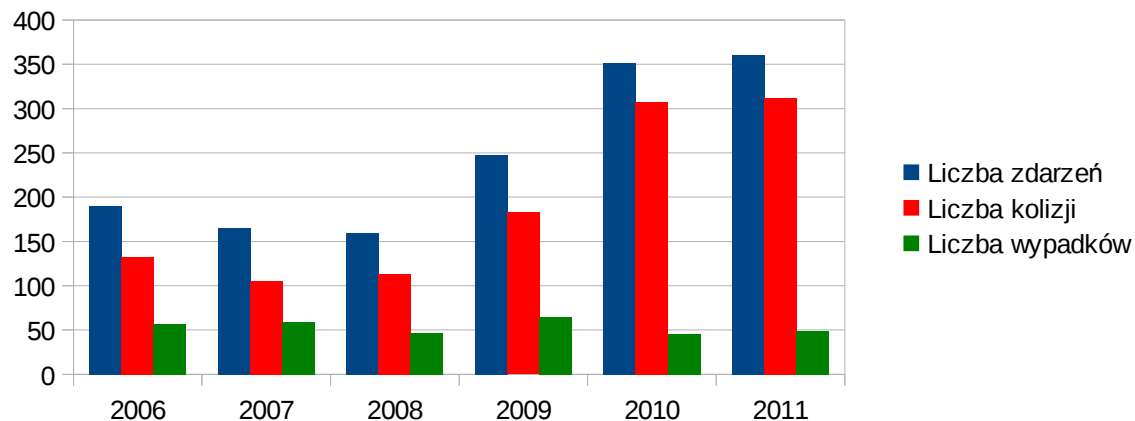
Drugim wskaźnikiem jest liczba zdarzeń drogowych zaistniałych na drogach powiatowych Powiatu Poznańskiego.

Tab. 2. Liczba zdarzeń drogowych zaistniałych na drogach powiatowych Powiatu Poznańskiego

Ogółem	Liczba zdarzeń	Liczba kolizji	Liczba wypadków
2006	190	133	57
2007	165	106	59
2008	160	113	47
2009	248	183	65
2010	352	307	45
2011	361	312	49
Suma	1476	1154	322

Źródło: Komenda Wojewódzka Policji w Poznaniu

Ryc. 3. Liczba zdarzeń drogowych zaistniałych na drogach powiatowych Powiatu Poznańskiego

Źródło: Komenda Wojewódzka Policji w Poznaniu

Wskaźnik wyrażony wielkością nakładów na remonty i inwestycje w sieć dróg powiatowych wskazuje na dużą potrzebę poprawy jakości dróg powiatowych. Wzrost nakładów od 2008 roku związany jest z zainicjowaniem Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych. Wiąże się to również ze wzrostem ruchu na drogach powiatowych z uwagi na procesy urbanizacji powiatu.

Liczba zdarzeń drogowych na sieci dróg powiatowych rośnie, czego przyczyną jest wzrost mobilności mieszkańców. Wskaźnik odzwierciedla potrzebę inwestowania w drogi powiatowe w celu poprawy bezpieczeństwa i minimalizacji liczby zdarzeń drogowych. W latach 2006-2011 liczba wypadków jest stała, rośnie natomiast liczba kolizji drogowych. Jest to trend negatywny.

6. Ocena realizacji działania wg kryteriów REEUS

• Trafność

Działanie jest trafne z punktu widzenia potrzeb transportowych mieszkańców powiatu. Jest to zadanie ciągłe o charakterze ponadlokalnym, zatem samorząd powiatowy jest jednostką odpowiedzialną za działanie na rzecz poprawy warunków drogowych na szlakach będących w jego gestii.

• Efektywność

Bardzo trudno zmierzyć efektywność działania. Warto podkreślić, że wybór dróg jest poprzedzony wielokryterialną analizą, której głównym założeniem jest jak największa efektywność. Prowadzi się prace na drogach o największym natężeniu pojazdów.

• Skuteczność

Trudno jest jednoznacznie określić skuteczność działania. Ograniczeniem są środki finansowe. Warto jednakże podkreślić, że wszystkie wymienione w Strategii drogi zostały już przebudowane lub są w trakcie przebudowy, z tego też względu skuteczność realizacji działania należy ocenić pozytywnie.

• Użyteczność

Użyteczność zadania nie budzi kontrowersji. Zadanie jest potrzebne z uwagi na wzrost mobilności w powiecie. Lepsze drogi powiatowe skutkują poprawą dostępności czego rezultatem jest rozwój gospodarczy powiatu i wyższa jakość życia mieszkańców.

- **Trwałość**

Projekt niewątpliwie wymaga kontynuacji. Ważne jest prowadzenie inwestycji z zastosowaniem dobrych materiałów i nowoczesnych technologii.

7. Końcowa ocena działania

5 (bardzo dobra)

Realizację zadania należy ocenić na najwyższą możliwą ocenę, ze względu na skuteczność realizacji, jej trafność i użyteczność. Podstawowym czynnikiem warunkującym skalę działań remontowych i inwestycyjnych są ograniczone środki finansowe oraz istniejące uwarunkowania prawne. Środki finansowe, którymi dysponuje samorząd powiatowy na inwestycje drogowe nie wystarczają na realizację wszystkich niezbędnych remontów i przebudów dróg powiatowych w stosunku do rosnących potrzeb mobilności mieszkańców powiatu. Z tego też względu zdecydowano się na pozyskiwanie środków z innych źródeł oraz dokonano wyboru najistotniejszych dróg, które będą remontowane w pierwszej kolejności. Podstawowe priorytety wyboru związane są z ruchami migracyjnymi ludności Poznania i powiatu oraz stosunkowo intensywnym powstawaniem nowych terenów inwestycyjnych pod aktywizację gospodarczą i budownictwo mieszkaniowe.

8. Rekomendacje

- Rekomenduje się podział działania na 2 części: Remonty prowadzone na drogach powiatowych oraz Budowy i przebudowy dróg powiatowych
- Jako miernik działania w przyszłości proponuje się przyjąć długość wybudowanych, przebudowanych i wyremontowanych dróg powiatowych

9. Źródła informacji

- Strategia Rozwoju Powiatu Poznańskiego na lata 2006-2013,
- Monitoring Strategii Rozwoju Powiatu Poznańskiego na lata 2006-2013,
- Sprawozdania z wykonania budżetu Powiatu Poznańskiego z lat 2006-2011,
- Wywiad z Dyrektorem Zarządu Dróg Powiatowych – Panem Markiem Borowczakiem Dyrektorem Wydziału Dróg i Gospodarki Przestrzennej Starostwa Powiatowego w Poznaniu – Panem Maciejem Andraszykiem,
- Spis przeprowadzonych remontów i inwestycji na drogach powiatowych (2006-2011)

Działanie 1.2.1.

Budowa obwodnicy północno-wschodniej

1. Cel i zakres działania

Celem zadania jest wybudowanie obwodnicy północno-wschodniej miasta Poznania łączącej drogę ekspresową S5 z drogą ekspresową S11. Projekt należy do zadań ponadlokalnych, którego bezpośrednim inicjatorem jest Starostwo Powiatowe przy udziale GDDKiA. Udział samorządu powiatowego w inwestycji może zostać określony na podstawie porozumień z Generalną Dyрекcją Dróg Krajowych i Autostrad, Wielkopolskim Zarządem Dróg Wojewódzkich oraz gminami, przez których tereny przebiega lokalizacja drogi. Budowa obwodnicy jest niezwykle ważnym przedsięwzięciem z uwagi na odciążenie dróg lokalnych od ruchu tranzytowego. Dotychczas, została przygotowywana koncepcja budowy obwodnicy. Planowana obwodnica została także uwzględniona w projekcie Koncepcji Planu Zagospodarowania Przestrzennego Poznańskiego Obszaru Metropolitalnego oraz Studium Uwarunkowań Rozwoju Przestrzennego Aglomeracji Poznańskiej.

Odcinek północno-wschodni obwodnicy aglomeracji poznańskiej stałby się szlakiem tranzytowym oraz generatorem korzyści i zysków dla gmin leżących na północno-wschód od Poznania. Obwodnica ta poprawiłaby warunki obsługi komunikacyjnej pomiędzy gminami w Powiecie Poznańskim, w szczególności gmin: Czerwonak, Swarzędz, Kostrzyn Wlkp., Suchy Las a także m. Poznań. Gwarantowałaby również korzyści wynikające z połączenia z autostradą i drogami krajowymi. Dotyczy to zwłaszcza terenów w gminie Swarzędz, gdzie w rejonie drogi krajowej nr 92 zlokalizowano już wiele centrów logistycznych, i nadal uruchamiane są nowe tereny aktywizacji gospodarczej. Ponadto, stałaby się doskonałą trasą przewozu odpadów do projektowanej spalarni odpadów w Elektrociepłowni Karolin nie tylko z północno-wschodniego obszaru aglomeracji poznańskiej.

2. Realizatorzy działania

- Zarząd Dróg Powiatowych,
- Wydział Dróg i Gospodarki Przestrzennej Starostwa Powiatowego w Poznaniu.

Partnerzy:

- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad,
- Zarząd Dróg Wojewódzkich,
- Gminy Powiatu Poznańskiego,
- Miasto Poznań.

3. Realizacja działania

Zostało opracowane studium trasowania przebiegu pierścienia komunikacyjnego aglomeracji poznańskiej w części północno-wschodniej, w nawiązaniu do ww. pierścienia drogowego bliskiego zasięgu aglomeracji poznańskiej. Zarówno GDDKiA oraz Powiat Poznański jak i przedstawiciele Miasta Poznania oraz Urzędu Marszałkowskiego są zgodni, co do tego, że obwodnica powinna posiadać kategorię drogi krajowej oraz priorytetem jest sporządzenie Studium korytarzowego z analizą wielokryterialną dla obwodnicy pn.-wsch. aglomeracji poznańskiej. W 2011 roku zlecono wykonanie projektu specyfikacji przetargowej na opracowanie "Studium korytarzowego

z analizą wielokryterialną północno - wschodniego odcinka Zewnętrznego Pierścienia Drogowego Bliskiego Zasięgu wokół Miasta Poznania". Dalsza realizacja prac uzależniona jest od możliwości uzyskania dofinansowania ze źródeł zewnętrznych.

4. Źródła i nakłady finansowe

- Środki z budżetów samorządów gminnych,
- Środki z budżetu samorządu powiatowego,
- Środki z budżetu samorządu wojewódzkiego,
- Środki z budżetu państwa,
- Środki unijne (przy ew. dofinansowaniu).

W 2011 roku zlecono wykonanie projektu specyfikacji przetargowej na opracowanie "Studium korytarzowego z analizą wielokryterialną północno - wschodniego odcinka Zewnętrznego Pierścienia Drogowego Bliskiego Zasięgu wokół Miasta Poznania" na kwotę 24 600 zł.

5. Efekty/ produkty realizacji działania

Efektem realizacji działania jest wykonanie projektu specyfikacji przetargowej na opracowanie "Studium korytarzowego z analizą wielokryterialną północno - wschodniego odcinka Zewnętrznego Pierścienia Drogowego Bliskiego Zasięgu wokół Miasta Poznania".

6. Ocena realizacji działania wg kryteriów REEUS

• Trafność

Zadanie jest trafne z punktu widzenia potrzeb mieszkańców powiatu i aglomeracji. Obwodnica ma mieć charakter ponadlokalny zatem musi być realizowana przy niezbędnym współdziale województwa, m. Poznania i Powiatu Poznańskiego (do którego należeć będzie przeprowadzenie wszelkich analiz i rozpoznanie sieci drogowej).

• Efektywność

Trudno ocenić efektywność działania. Dotychczas zlecono wykonanie projektu specyfikacji przetargowej na opracowanie Studium korytarzowego obwodnicy.

• Skuteczność

Pomimo widocznej determinacji ze strony Zarządu Dróg Powiatowych i Starostwa Powiatowego stopień realizacji działania jest niewielki. Wiąże się to z brakiem uzgodnień pomiędzy realizatorami inwestycji i partnerami.

• Użyteczność

Użyteczność inwestycji nie budzi wątpliwości. Jest to niezwykle ważny szlak, którego celem jest lepsze skomunikowanie północno-wschodnich gmin powiatu z siecią dróg krajowych i międzynarodowych. Trasa pozwoli także na poprawę dostępności terenów aktywizacji gospodarczej, co powinno przynieść dodatkowy efekt mnożnikowy.

• Trwałość

Prognozuje się, że inwestycja powinna przynieść długookresowe korzyści. Pierścień dróg podstawowych w aglomeracji zostanie zamknięty, co powinno zaspokoić potrzeby transportowe mieszkańców na wiele lat.

7. Końcowa ocena działania

3 (dostateczny)

Realizacja działania została oceniona na ocenę dostateczną. Działanie przerasta możliwości finansowe samorządu powiatowego, dlatego też realizowane jest przy współudziale innych podmiotów zarządzających infrastrukturą drogową i jednostek samorządu terytorialnego. Na plus działalności jednostek powiatowych należy dodać, iż widoczna jest determinacja Zarządu Powiatu Poznańskiego oraz jednostek podległych Starostwu Powiatowemu w celu doprowadzenia do zrealizowania inwestycji. Brak realizacji działania wynika z braku aktywności pozostałych partnerów projektu.

8. Rekomendacje

- Rekomenduje się połączenie z działaniem
1.2.2. Budowa węzła w miejscowości Paczkowo - gmina Swarzędz z uwagi na fakt, że są to projekty od siebie zależne oraz zmianę nazwy działania na: Budowa obwodnicy północno-wschodniej i węzła drogowego w miejscowości Paczkowo - gmina Swarzędz
- Zaleca się wnioskowanie do GDDKiA o włączenie obwodnicy północno-wschodniej i węzła Paczkowo do sieci dróg krajowych w celu otrzymania dofinansowania budowy trasy oraz późniejszego utrzymania infrastruktury ze środków budżetu państwa.
- Rekomenduje się przyjęcie jako przyszłego wskaźnika realizacji inwestycji liczbę kilometrów wybudowanej obwodnicy
- Należy uwzględnić lokalizację pozostałych (obok Paczkowa) węzłów drogowych położonych przy trasie

9. Źródła informacji

- Strategia Rozwoju Powiatu Poznańskiego na lata 2006-2013,
- Monitoring Strategii Rozwoju Powiatu Poznańskiego na lata 2006-2013,
- Sprawozdania z wykonania budżetu Powiatu Poznańskiego z lat 2006-2011,
- Wywiad z Dyrektorem Zarządu Dróg Powiatowych – Panem Markiem Borowczakiem i Dyrektorem Wydziału Dróg i Gospodarki Przestrzennej Starostwa Powiatowego w Poznaniu - Panem Maciejem Andraszykiem.

Działanie 1.2.2.

Budowa węzła w miejscowości Paczkowo - gmina Swarzędz

1. Cel i zakres działania

Celem zadania jest wybudowanie węzła drogowego w miejscowości Paczkowo, stanowiącego połączenie drogi krajowej nr 92 Poznań – Warszawa na planowanej obwodnicy północno-wschodniej miasta Poznania. Podobnie jak działanie 1.2.1. także ten projekt należy do zadań ponadlokalnych, którego bezpośrednim inicjatorem jest samorząd powiatowy. „Węzeł Paczkowo”, zaprojektowany na przecięciu trasy planowanej obwodnicy północno-wschodniej i istniejącej drogi krajowej nr 92, to rozwiązanie, które powstało w odpowiedzi na tempo urbanizacji tego rejonu. Uwzględniając położenie węzła Paczkowo, a także uwarunkowania funkcjonalne i techniczne, zaproponowane zostało bezkolizyjne skrzyżowanie z drogą krajową nr 92 wraz z przejściem nad linią kolejową Kunowice-Warszawa w postaci węzła typu „karo”. Takie rozwiązanie drogowe istotnie wpłynie na bezpieczeństwo ruchu drogowego na istniejącej drodze krajowej oraz polepszy w znacznym stopniu komunikację na linii północ – południe obszarów podzielonych przez drogę krajową w rejonie gmin Swarzędz, Kostrzyn Wlkp. W powiązaniu z działaniami podjętymi już przez gminy, zmierzającymi do stworzenia nowych terenów aktywizacji gospodarczej w pobliżu drogi krajowej nr 92, budowa węzła Paczkowo wpłynie znacząco na dynamiczny rozwój ekonomiczny tych terenów. Węzeł „Paczkowo” to bardzo istotny element obwodnicy.

2. Realizatorzy działania

- Zarząd Dróg Powiatowych
- Wydział Dróg i Gospodarki Przestrzennej Starostwa Powiatowego w Poznaniu

Partnerzy:

- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
- Zarząd Dróg Wojewódzkich
- Gmina Swarzędz

3. Realizacja działania

Dotychczasowe zaangażowanie samorządu powiatowego sprowadza się do opracowania projektu budowlanego. Dalszy udział jednostki będzie określony w ramach współpracy z GDDKiA. Trwają konsultacje ws. przekazania realizacji inwestycji do GDDKiA lub UMWW.

4. Źródła i nakłady finansowe

- Środki z budżetów samorządów gminnych
- Środki z budżetu samorządu powiatowego
- Środki z budżetu samorządu wojewódzkiego
- Środki z budżetu państwa
- Środki unijne (przy ew. dofinansowaniu)

Wykonanie dokumentacji budowlanej na węzeł w Paczkowie

- 2006 r. – 200 240 zł.
- 2007 r. – 134 200 zł
- 2009 r. – 194 127 zł

5. Efekty/ produkty realizacji działania

Efektem realizacji działania do roku 2011 jest przygotowanie dokumentacji budowlanej węzła.

6. Ocena realizacji działania wg kryteriów REEUS

- **Trafność**

Zadanie jest trafne z punktu widzenia potrzeb mieszkańców powiatu i aglomeracji. Węzeł będzie obsługiwał ruch ponadlokalny, zatem realizacja zadania powinna być prowadzona przez GDDKiA przy wyraźniej inicjatywie i współfinansowaniu Powiatu Poznańskiego.

- **Efektywność**

Trudno ocenić efektywność działania. Dotychczas zlecono wykonanie projektu budowlanego węzła.

- **Skuteczność**

Pomimo widocznej determinacji ze strony Zarządu Dróg Powiatowych i Starostwa Powiatowego stopień realizacji działania jest niewielki. Wiąże się to z brakiem uzgodnień pomiędzy realizatorami inwestycji i partnerami.

- **Użyteczność**

Użyteczność inwestycji nie budzi wątpliwości. Jest to niezwykle ważny węzeł, którego celem jest lepsze skomunikowanie i zintegrowanie planowanej obwodnicy północno-wschodniej z siecią dróg krajowych i międzynarodowych.

- **Trwałość**

Prognozuje się, że inwestycja powinna przynieść długookresowe korzyści. Węzeł poprawi dostępność sieci dróg podstawowych w aglomeracji, co powinno zaspokoić potrzeby mieszkańców na wiele lat.

7. Końcowa ocena działania

3 (dostateczny)

Realizacja działania została oceniona na ocenę dostateczną. Działanie przerasta możliwości finansowe samorządu powiatowego, dlatego też realizowane jest przy współudziale innych podmiotów zarządzających infrastrukturą drogową i jednostek samorządu terytorialnego. Na plus działalności jednostek powiatowych należy dodać, iż widoczna jest determinacja Zarządu Powiatu Poznańskiego oraz jednostek podległych Starostwu Powiatowemu w celu doprowadzenia do zrealizowania inwestycji. Brak realizacji działania wynika z braku aktywności pozostałych partnerów projektu.

8. Rekomendacje

- Rekomenduje się połączenie z działaniem 1.2.1. Budowa obwodnicy północno-wschodniej z uwagi na fakt, że są to projekty od siebie zależne oraz zmianę nazwy działania na: Budowa obwodnicy północno-wschodniej i węzła drogowego w miejscowości Paczkowo - gmina Swarzędz.
- Rekomenduje się wnioskowanie do GDDKiA o włączenie obwodnicy północno-wschodniej i węzła Paczkowo do sieci dróg krajowych w celu otrzymania dofinansowania budowy trasy oraz późniejszego utrzymania infrastruktury ze środków budżetu państwa.
- Rekomenduje się wpisanie nowego działania o nazwie: „Budowa drogi łączącej drogę powiatową nr 2512P (ul. Rabowicka) z drogą krajową nr 92 w m. Jasin, gm.

Swarzędz”. Planuje się budowę drogi łączącej ul. Rabowicką z drogą krajową nr 92 zlokalizowanej w m. Jasin, Gmina Swarzędz i stanowiącej przedłużenie drogi powiatowej nr 2512P o przebiegu: od skrzyżowania z drogą powiatową nr 2410P w Swarzędzu do wspólnej granicy działek 307/5 i 307/4 w m. Jasin. W ramach inwestycji wykonany zostanie łącznik oraz wiadukt nad linią kolejową E-20 relacji Kunowice – Warszawa – Terespol (część II Paneuropejskiego Korytarza Transportowego Zachód – Wschód łączącego Berlin z Moskwą) oraz torami bocznymi. Całkowita długość połączenia wynosi 595,22m. Planowany koszt inwestycji: około 36 000 000,00 pln. Wnioskowane dofinansowanie w formie dotacji ze środków EFRR w ramach WRPO na lata 2007-2013: 9 755 500,00 pln. Dofinansowanie z budżetu państwa z rezerwy subwencji ogólnej: 11 569 700,00 pln. Przedsięwzięcie inwestycyjne prowadzone w drodze porozumienia przez dwa podmioty – oraz Gminę Swarzędz. Pierwsze prace nad projektem prowadzone są od 2011 roku.

9. Źródła informacji

- Strategia Rozwoju Powiatu Poznańskiego na lata 2006-2013,
- Monitoring Strategii Rozwoju Powiatu Poznańskiego na lata 2006-2013,
- Sprawozdania z wykonania budżetu Powiatu Poznańskiego z lat 2006-2011,
- Wywiad z Dyrektorem Zarządu Dróg Powiatowych – Panem Markiem Borowczakiem i Dyrektorem Wydziału Dróg i Gospodarki Przestrzennej Starostwa Powiatowego w Poznaniu – Panem Maciejem Andraszykiem.

Działanie:**1.2.3. Budowa wiaduktu w ciągu ul. Grunwaldzkiej w m. Poznań i m. Plewiska nad linią kolejową E20 Poznań-Berlin****1. Cel i zakres działania**

Celem zadania jest wybudowanie układu komunikacyjnego wraz z wiaduktem nad linią kolejową E20 Poznań-Berlin w ciągu ul. Grunwaldzkiej w m. Poznań i m. Plewiska. Cały węzeł składać się ma z trzech obiektów inżynieryjno - drogowych. Pierwszy wiadukt powstanie w ciągu ul. Grunwaldzkiej i połączy poznańskie Junikowo z Plewiskami. Drugi, w ciągu ul. Kolejowej będzie służył głównie przejazdowi z Komornik do Dopiewa. Trzecim punktem inwestycji jest budowa nowej drogi po północnej stronie torów, będącej przedłużeniem ul. Miśnieńskiej. Działanie nie było zapisane w Strategii Rozwoju Powiatu Poznańskiego na lata 2006-2013. Pojawiło się ono w Monitoringu Strategii Rozwoju Powiatu Poznańskiego na lata 2006-2013 z sierpnia 2011r.

2. Realizatorzy działania

- Zarząd Dróg Powiatowych,
- Wydział Dróg i Gospodarki Przestrzennej Starostwa Powiatowego w Poznaniu.

Partnerzy:

- Gmina Komorniki
- Gmina Dopiewo
- Miasto Poznań
- PKP PLK. S.A.

3. Realizacja działania

Do końca 2011 r. w celu realizacji działania podpisano list intencyjny w sprawie finansowania projektu układu komunikacyjnego. Sygnatariuszami listu są: Powiat Poznański, Miasto Poznań, Gmina Dopiewo, Gmina Komorniki oraz PKP PLK S.A. Zgodnie z listem intencyjnym miasto Poznań wyłoży 50 proc. kosztów. Kolejne 20 proc. sfinansuje gmina Komorniki, 18,33 proc. Powiat Poznański, a 11,67 proc. gmina Dopiewo. Wstępnie zakłada się, że projekt układu komunikacyjnego zostanie opracowany do końca 2013 r., koszt projektu oszacowano na 3,9 mln zł. Powiat zabezpieczył środki finansowe na realizację zadania poprzez umieszczenie zadania w WPF na lata 2013 i 2014 r. Stąd przekazał do miasta Poznań podjęte uchwały Rady Powiatu oraz projekty niezbędnych porozumień w zakresie powierzenia zadania oraz udzielenia pomocy finansowej. W chwili obecnej trwa zabezpieczanie środków finansowych na projekt przez pozostałych sygnatariuszy. W trakcie rezerwowania środków na projekt pojawiły się wątpliwości co do chęci realizacji inwestycji ze strony jednego z sygnatariuszy listu – miasta Poznania. Komisja Gospodarki Komunalnej i Polityki Mieszkaniowej miasta Poznania na posiedzeniu w dniu 25 maja 2012 wydała negatywną opinię nt. współfinansowania projektu budowy układu przez miasto. Odmienne stanowisko wyraziła Komisja Budżetu, Nadzoru Właścicielskiego, Rozwoju Gospodarczego i Promocji Miasta Poznania na spotkaniu dnia 18.06.2012.

4. Źródła i nakłady finansowe

- Środki z budżetów samorządów gminnych
- Środki z budżetu samorządu powiatowego
- Środki z budżetu państwa (w przypadku realizacji zadania przez PKP PLK S.A.)
- Środki unijne (przy ew. dofinansowaniu)

Trwa zabezpieczanie środków finansowych na projekt (około 3,9 mln zł). Szacuje się, że realizacja układu pochłonie co najmniej 60 mln zł, jednakże nie jest to objęte zakresem listu intencyjnego. Na mocy zawartego porozumienia potwierdzonego w liście intencyjnym miasto Poznań wyłoży 50 proc. kosztów. Kolejne 20 proc. sfinansuje gmina Komorniki, 18,33 proc. Powiat Poznański, a 11,67 proc. gmina Dopiewo.

5. Efekty/ produkty realizacji działania

Efektem realizacji działania jest podpisanie listu intencyjnego w sprawie finansowania budowy układu.

6. Ocena realizacji działania wg kryteriów REEUS

- **Trafność**

Zadanie jest trafne z punktu widzenia potrzeb mieszkańców powiatu i aglomeracji. Obiekt ma powstać na granicy 2 gmin i powiatów, zatem ma mieć charakter ponadlokalny. Działanie ma więc charakter zadania własnego JST, w tym samorządu powiatowego.

- **Efektywność**

Trudno ocenić efektywność działania. Dotychczas nie wydano środków finansowych na inwestycję.

- **Skuteczność**

Skuteczność realizacji zapisu trudno oceniać, gdyż zadanie to zostało wpisane do Monitoringu Strategii Powiatu Poznańskiego w 2011 r.

- **Użyteczność**

Użyteczność inwestycji nie budzi wątpliwości. Jest to niezwykle ważny obiekt integrujący 2 gminy aglomeracji. Efektem powstania inwestycji będzie poprawa dostępności Poznania i gmin Powiatu Poznańskiego.

- **Trwałość**

Prognozuje się, że inwestycja powinna przynieść długookresowe korzyści. Układ zaspokoi potrzeby mieszkańców na wiele lat.

7. Końcowa ocena działania

4 (dobry)

Realizacja działania została oceniona na 4, tj. dobry. Działanie przerasta możliwości finansowe samorządu powiatowego, dlatego też realizowane jest przy współudziale innych podmiotów zarządzających infrastrukturą drogową i jednostek samorządu terytorialnego. Na plus działalności jednostek powiatowych należy dodać, iż pomimo dopisania działania w Monitoringu Strategii z 2011 r. jest ono już realizowane. Widoczna jest także determinacja Zarządu Powiatu w Poznaniu oraz jednostek podległych Powiatowi Poznańskiemu w celu doprowadzenia do zrealizowania inwestycji.

8. Rekomendacje

- Rekomenduje się zmianę nazwy działania na:
Budowa dwóch wiaduktów nad linią kolejową Poznań-Berlin oraz układu komunikacyjnego w rejonie osiedla Kwiatowego w Poznaniu i w Plewiskach
- Zaleca się wnioskowanie do PKP PLK S.A. o włączenie spółki w finansowanie układu
- Powinno się rozważyć w ramach projektu powstanie infrastruktury transportu zbiorowego, która pozwoli na redukcję nadmiernego obciążenia obiektu. Uwzględnienie elementów technicznych dla transportu zbiorowego dałoby także możliwość wnioskowania o dofinansowanie ze środków UE.

8. Źródła informacji

- Monitoring Strategii Rozwoju Powiatu Poznańskiego na lata 2006-2013,
- Sprawozdania z wykonania budżetu Powiatu Poznańskiego z lat 2006-2011,
- Wywiad z Dyrektorem Zarządu Dróg Powiatowych - Panem Markiem Borowczakiem i Dyrektorem Wydziału Dróg i Gospodarki Przestrzennej Starostwa Powiatowego w Poznaniu – Panem Maciejem Andraszykiem,
- List intencyjny w sprawie finansowania budowy układu,
- Sprawozdania z obrad Komisji Gospodarki Komunalnej i Polityki Mieszkaniowej miasta Poznania z dnia 25 maja 2012 oraz Komisji Budżetu, Nadzoru Właścicielskiego, Rozwoju Gospodarczego i Promocji Miasta Poznania z dnia 18.06.2012.

CEL STRATEGICZNY I KSZTAŁTOWANIE PRZESTRZENI PODWYŻSZAJĄCEJ JAKOŚĆ ŻYCIA ORAZ WSPIERANIE ROZWOJUGOSPODARCZEGO POWIATU

Cel szczegółowy 2 Poprawa stanu środowiska naturalnego

Cel operacyjny 2.1.

Podniesienie świadomości ekologicznej wśród samorządów i mieszkańców powiatu

Działanie 2.1.1.

Promocja przedsięwzięć i zachowań proekologicznych

Cel operacyjny 2.2.

Poprawa funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami w powiecie

Działanie 2.2.1.

Wsparcie rozbudowy systemu segregacji odpadów i ich wykorzystania

Cel operacyjny 2.3.

Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza

Działanie 2.3.1.

Termomodernizacja obiektów prowadzonych lub zarządzanych przez powiat.
Odnawialne źródła energii.

Działanie 2.3.2.

Stworzenie powiatowego planu utylizacji azbestu

Cel operacyjny 2.4.

Rozwój systemu ochrony przyrody

Działanie 2.4.1.

Zwiększanie lesistości i poprawa stanu sanitarnego lasów

Działanie 2.4.2.

Związek międzygminny „Schronisko dla zwierząt - SCHRONISKO”

Działanie 2.4.3.

Program odbudowy populacji zwierzyny drobnej i redukcji drapieżników (lisów i jenotów) na terenie Powiatu Poznańskiego

Cel operacyjny 2.5.

Wsparcie procesu racjonalizacji gospodarowania wodą

Działanie 2.5.1.

Wprowadzenie do udzielonego pozwolenia wodnoprawnego na szczególne korzystanie z wód w zakresie poboru wody podziemnej obowiązku przesyłania informacji o obserwacjach prowadzonych na ujęciu i wielkości poboru wody

Działanie 2.6.1.

Opracowanie oraz wdrożenie systemu egzekucji prawa w zakresie karania winnych nielegalnego pozyskiwania kopalin

Działanie 2.1.1.

Promocja przedsięwzięć i zachowań proekologicznych

1. Cel i zakres działania

Celem działania jest wg Strategii „Uwrażliwienie mieszkańców powiatu na problemy środowiskowe jak również edukacja w tym zakresie”. W związku z tym Rada Powiatu przyjęła program „Promocja ekologii poprzez edukację”. W ramach tego programu organizuje się:

- forum ekologiczne,
- konkursy z zakresu ochrony środowiska przeznaczonych dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych pt. „Kochajmy nasze małe ojczyzny”,
- szkolenia dla nauczycieli szkół gimnazjalnych,
- szkolenia dla sołtysów,
- wykłady dla młodzieży z zakresu ekologii,
- warsztaty przyrodnicze dla młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej.

Działanie to realizowane są systematycznie w każdym roku od czasu przyjęcia strategii do chwili obecnej przez Starostę przy wykorzystaniu środków z Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, budżetu Powiatu oraz Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego.

2. Realizator działania

Działanie w całości realizowane jest przez Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego

3. Realizacja działania

Tab. 1. Realizacja działania w latach 2006-2012

Rok	Działania
2006	Forum Ekologiczne i konkurs z zakresu ochrony wód dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych
2007	Konkurs z zakresu ochrony przyrody dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych
2008	Forum Ekologiczne, konkurs dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz szkolenie dla nauczycieli szkół ponadgimnazjalnych
2009	Konkurs dla nauczycieli szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, konkurs fotograficzny, wykład dla młodzieży, Forum Ekologiczne, konkurs dla uczniów szkół gimnazjalnych, szkolenie dla nauczycieli
2010	Konkurs dla uczniów szkół gimnazjalnych, szkolenie dla nauczycieli szkół podstawowych, forum wymiany doświadczeń, konkurs dla uczniów szkół gimnazjalnych, warsztaty przyrodnicze dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych
2011	Szkolenie-warsztaty dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych, szkolenie dla sołtysów, konkurs dla uczniów szkół gimnazjalnych, szkolenie dla policjantów
2012	Konkurs dla uczniów szkół gimnazjalnych

4. Źródła i nakłady finansowe

Tab. 2. Finansowanie działania w latach 2006-2011

Rok	PFOŚiGW / Budżet Powiatu	Środki zewnętrzne
2006	7 000,00	—
2007	6 218,55	—
2008	12 427,87	—
2009	68 236,02	—
2010	64 192,99	ZPKWW (bd)
2011	57 073,02	ZPKWW (bd)
2012	5 838,02	ZPKWW (bd)

5. Efekty/ produkty realizacji działania

W stosunku do roku wyjściowego 2006 obserwuje się zdecydowany wzrost nakładów na to działanie. Promocja przedsięwzięć i zachowań proekologicznych powinna być realizowana w sposób ciągły i osiągnięty w roku 2009 i 2010 poziom wydatków zabezpieczyłby w pełni systematyczną realizację działania.

6. Ocena realizacji działania wg kryteriów REEUS

- **Trafność**

Działanie to wpisuje się idealnie w podstawowe zadanie powiatu jakim jest edukacja publiczna oraz promocja zdrowia i ochrona środowiska wynikające z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym. Powinno być kontynuowane w latach następnych.

- **Efektywność**

Promocja przedsięwzięć i zachowań proekologicznych jest działaniem dalekosiężnym, którego pełne efekty zauważone zostaną za jakiś czas.

- **Skuteczność**

Skuteczność działania osiągnie się poprzez permanentną promocję przedsięwzięć i zachowań proekologicznych wśród uczniów, nauczycieli oraz lokalnej społeczności.

- **Użyteczność**

Realizacja działania poprzez organizowanie konkursów, warsztatów czy szkoleń czyni je przystępne dla każdego mieszkańca powiatu i w perspektywie podnosi warunki życia mieszkańców w zakresie jakości środowiska przyrodniczego.

- **Trwałość**

Wnioskuje się dalszą kontynuację tego działania jednocześnie zabezpieczając środki w budżecie powiatu.

7. Końcowa ocena działania

Z uwagi na ilość zadań (konkursy, szkolenia, warsztaty) wypełniające to działanie oraz z uwagi na sposób jego realizacji (dotarcie do szerokiego grona lokalnej społeczności) działanie otrzymuje ocenę 5.

8. Rekomendacje

Proponuje się zostać przy obecnej nazwie działania a w aktualizacji strategii wyraźnie sprecyzować odbiorcę tego działania. Dominować powinno środowisko szkolne

(uczniowie i nauczyciele) na każdym poziomie edukacji oraz niewielkie grupy osób związanych z produkcją rolniczą.

9. Źródła informacji

Informacje nt. realizacji tego działania otrzymano od osób bezpośrednio je realizujących z Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego.

Działanie 2.2.1.

Wsparcie rozbudowy systemu segregacji odpadów i ich wykorzystania

1. Cel i zakres działania

Działanie to formułowane było w sytuacji, gdy nie istniał jeszcze Związek Międzygminny Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej. Powstał on 30 września 2010 roku zrzeszając 10 gmin, z tego 8 z powiatu poznańskiego. Przedmiotem działalności jest współpraca samorządów w zakresie gospodarki odpadami. W takim stanie prawnym rozwiązywanie problemów gospodarki odpadami spoczywa na gminach wchodzących w skład związku. Przed utworzeniem związku działania Powiatu sprowadziły się do wykonania badań składu i właściwości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie powiatu poznańskiego. Było to działanie jednorazowe.

2. Realizator działania

Działanie w całości realizowane jest przez Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego w Poznaniu.

3. Realizacja działania

Tab.1. Realizacja działania

Rok	Działania
2009	Wykonanie badań składu i właściwości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie powiatu poznańskiego

4. Źródła i nakłady finansowe

Tab. 2 . Finansowanie działania

Rok	PFOŚiGW	Środki zewnętrzne
2009	96 000,00	—

5. Efekty/produkty realizacji działania

Było to zadanie jednorazowe, którego cel był czysto informacyjny dotyczący składu i właściwości odpadów komunalnych

6. Ocena realizacji działania wg kryteriów REEUS

- **Trafność**
Z uwagi na brak kompetencji ustawowych powiatu w obecnej chwili działanie nietrafione
- **Efektywność**
Realizacja działania miała charakter jednorazowy.
- **Skuteczność**
Badanie składu i właściwości odpadów komunalnych pozwoliło gminom realnie ocenić ilość i strukturę powstających odpadów komunalnych
- **Użyteczność**
Jedyne zadanie zrealizowane w ramach tego działania jest bardzo użyteczne, pozwalające gminom powiatu odpowiednio zaprogramować system segregacji odpadów

- **Trwałość**
Działanie nietrwałe

7. Końcowa ocena działania

Z uwagi na brak kompetencji powiatu ocena 1,5

8. Rekomendacje

Radykalne zmiany w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, które weszły w życie w styczniu 2012 roku jednoznacznie określiły zadania z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, jako zadania gmin, które mogą realizować je wspólnie z innymi gminami (w związkach lub porozumieniach międzygminnych). Działania koordynacyjne i planowania gospodarki odpadami pozostają we właściwości Samorządu Województwa. Inicjatywy oraz zaangażowanie powiatu pozostają poza sferą gospodarki odpadami komunalnymi.

9. Źródła informacji

Informacje nt. realizacji tego działania otrzymano od osób bezpośrednio je realizujących z Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego w Poznaniu.

Działanie 2.3.1.

Termomodernizacja obiektów prowadzonych przez lub zarządzanych przez powiat. Odnawialne źródła energii.

1. Cel i zakres działania

Działanie zakładało wykonanie inwestycji termomodernizacyjnych i modernizację kotłowni w obiektach oświatowych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych zarządzanych przez Powiat. Według Strategii „W dalszej kolejności zakłada się przystąpienie do wsparcia inwestycji dotyczącej termomodernizacji szpitala w Puszczykowie.”

2. Realizator działania

- Wydział Inwestycji Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- Wydział Tworzenia i Realizacji Projektów Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- szkoły i jednostki opiekuńczo-wychowawcze.

3. Realizacja działania

Tab. 1. Realizacja działania w latach 2005-2011

Rok	Działania
2005-2006	1. Termomodernizacja Zespołu Szkół im. Dezyderego Chłapowskiego w Bolechowie, ul. Obornicka 1 2. Termomodernizacja Zespołu Szkół w Kórniku, ul. Poznańska 2 3. Termomodernizacja Liceum Ogólnokształcącego w Puszczykowie, ul. Kasprowicz 3 4. Termomodernizacja Zespołu Szkół nr 2 w Swarzędzu, ul. Podgórna 12 5. Termomodernizacja Zespołu Szkół w Rokietnicy, ul. Szamotulska 24 6. Termomodernizacja Zespołu Szkół w Rokietnicy, Szkoła w Poznaniu przy ul.

	Rubież 20 7. Termomodernizacja Zespołu Szkół w Rokietnicy, Szkoła w Murowanej Goślinie, ul. Szkolna 1 8. Termomodernizacja Zespołu Szkół w Mosinie, ul. Topolowa 2 9. Termomodernizacja Specjalistycznego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Mosinie, ul. Kościelna 2 10. Termomodernizacja Specjalistycznego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla dzieci Niewidomych w Owińskach, pl. Przemysława 9 11. Termomodernizacja Domu Dziecka w Kórniku-Bninie, ul. Błazejewska 63 12. Termomodernizacja Ośrodka Wspomagania Rodziny w Kobylnicy, ul. Poznańska 91 13. Termomodernizacja budynku przy ul. Jackowskiego 18 w Poznaniu
2008-2009	1. Docieplenie dachu budynku Domu Pomocy Społecznej w Lisówkach, ul. Leśne Zacisze 2
2010-2011	1. Termomodernizacja budynków wraz z budową kolektorów słonecznych w Domu Pomocy Społecznej w Lisówkach, ul. Leśne Zacisze 2 2. Termomodernizacja budynku przy ul. Zielonej 8 w Poznaniu

4. Źródła i nakłady finansowe

Rok	Budżet Powiatu	Środki zewnętrzne
2005-2006	18 197 000,00	NFOŚiGW, WFOŚiGW,
2008-2009	772 000,00	386 000,00 (dotacja celowa Budżetu Państwa)
2010-2011	5 822 300,00	2 450 000,00 (preferencyjna pożyczka 714 825,00 (współfinansowanie przez RIO)

5. Efekty/ produkty realizacji działania

Zakładane zadania w ramach działania związanego z modernizacją kotłowni oraz termomodernizacją obiektów prowadzonych lub zarządzanych przez powiat zostały wykonane.

6. Ocena realizacji działania wg kryteriów REEUS

• Trafność

Termomodernizowane budynki wykonane były w starszych technologiach budowlanych, które nie zawsze za cel nadrzędny stawiały sobie właściwą izolację budynku. Działanie to zostało właściwie określone dając w przyszłości oszczędności finansowe oraz większy komfort funkcjonowania w tych obiektach.

• Efektywność

Efektywność działania jest pełna, gdyż nastąpiła poprawa bilansu energetycznego budynków poprzez zmniejszenie zapotrzebowania na energię niezbędną do ich ogrzania i przygotowania ciepłej wody użytkowej. Skutkiem zmniejszenia zużycia energii będzie redukcja emisji zanieczyszczeń oraz zmniejszenie kosztów bieżących utrzymania budynku

• Skuteczność

Skuteczność działania jest pełna, gdyż wytypowane wszystkie obiekty do termomodernizacji zostały temu poddane.

• Użyteczność

Działanie to było skierowane do dużej grupy społecznej (uczniowie szkół, pensjonariusze ośrodków, pracownicy administracji) w celu poprawienia ich jakości funkcjonowania w miejscu nauki, pracy czy przebywania.

• Trwałość

Efekt działania jest trwały i przez długie lata w zmodernizowanych obiektach prace termomodernizacyjne nie będą prowadzone

7. Końcowa ocena działania

Z uwagi na efekt, trafność, skuteczność i użyteczność działania otrzymuje ono ocenę 5. Również na taką ocenę zasługuje sposób realizacji poprzez szukanie innych źródeł finansowania niż tylko środki własne

8. Rekomendacje

Działanie powinno być kontynuowane a jego realizacja powinna być poprzedzona dokonaniem analizy możliwości zamontowania odnawialnych źródeł energii na budynkach prowadzonych lub zarządzanych przez Starostwo. Należy kontynuować działanie w zakresie termomodernizacji szpitala w Puszczykowie.

9. Źródła informacji

Informacje nt. realizacji tego działania otrzymano z Wydziału Inwestycji Starostwa Powiatowego w Poznaniu.

Działanie 2.3.2.

Stworzenie powiatowego programu utylizacji azbestu

1. Cel i zakres działania

W 2006 roku Starostwo Powiatowe zainicjowało działania w celu likwidacji wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu poznańskiego. Powyższe przedsięwzięcie realizowane jest przy udziale: środków gminnych, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz budżetu Powiatu. Aktywność ta prowadzona jest w ścisłej współpracy z gminami oraz instytucjami finansującymi zadania w zakresie ochrony środowiska. Przyjęty przez Radę Powiatu w Poznaniu „Program usuwania azbestu oraz wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu poznańskiego”, przy udziale 17 gmin powiatu, jest realizowany corocznie. Ponadto przedstawia przybliżone ilości azbestu przeznaczonego do likwidacji oraz umożliwia koncyptowanie środków finansowych na ten cel na kolejne lata. Planowane jest również prowadzenie szerokich działań propagujących konieczność usuwania azbestu. W myśl stworzonego Regulaminu udzielania pomocy finansowej, beneficjentami mogą być: osoby fizyczne zameldowane na terenie powiatu poznańskiego, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, jednostki organizacyjne zaliczane do sektora finansów publicznych, a także Polski Związek Działkowców. Wyżej wymienione podmioty, aby skorzystać z dofinansowania, zobligowane są do złożenia wniosku w urzędzie gminy właściwym według miejsca położenia nieruchomości, na której znajdują się materiały zawierające azbest. W przypadku niewykorzystania limitów dotacyjnych w danej gminie przez wspomniane jednostki, uprawnione stają się także rolnicze spółdzielnie produkcyjne, posiadające nieruchomość na terenie powiatu poznańskiego. Dofinansowanie dotyczy demontażu, transportu oraz unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest. Przyznawane jest w wysokości 70% kosztów całkowitych, zaś wnioskodawca pokrywa pozostałe 30% wartości usługi.

2. Realizator działania

Działanie realizowane jest przez Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego we współpracy z gminami.

3. Realizacja działania

Tab. 1. Realizacja działania w latach 2006-2011

Rok	Unieszkodliwiono (kg)
2006	455 347,0
2007	580 850,5
2008	1 047 868,5
2009	781 018,0
2010	517 999,0
2011	609 717,0

Według „Programu usuwania azbestu oraz wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu poznańskiego” szacuje się, że na terenie powiatu poznańskiego, w posiadaniu osób fizycznych, w 2006 roku było 15 755 ton wyrobów zawierających azbest. W związku z powyższym do roku 2011 łącznie unieszkodliwiono w sumie 25,3% tych wyrobów. Pozostała część działania wg wspomnianego Programu będzie realizowana do 2032 roku.

4. Źródła i nakłady finansowe

Tab. 1. Ilość środków przeznaczonych na likwidację azbestu w latach 2006-2012 oraz ich wykorzystanie wraz z ilością unieszkodliwionego azbestu

Lata	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu*	Środki Powiatu Poznańskiego**	Środki gminne	Razem	Wykorzystanie	Ilość Unieszkodliwionego azbestu [kg]
2006	321 000,00	80 000,00	241 000,00	642 000,00	330 971,79	455 347,00
2007	200 000,00	100 000,00	375 000,00	675 000,00	355 325,13	580 850,50
2008	657 000,00	300 000,00	421 000,00	1 378 000,00	908 572,00	1 047 868,50
2009	247 200,00	300 000,00	486 000,00	1 033 200,00	473 263,62	781 018,00
2010	216 364,00	143 366,00	431 000,00	790 730,00	152 993,25	517 999,00
2011	462 500,00	60 000,00	337 500,00	860 000,00	220 719,89	609 717,00
2012	462 500,00	60 000,00	337 500,00	860 000,00		

* w 2012 roku kwotę 462 500 zł tworzą środki przy udziale Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

** do roku 2009 z Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, od 2010 roku z budżetu Powiatu

5. Efekty/ produkty realizacji działania

Osiągniętą efektywność unieszkodliwiania azbestu po 6 latach działań na poziomie 4,5% należy uznać za niewielką. W związku z tym, że czas unieszkodliwiania azbestu kończy się w 2032 roku to w kolejnych latach należy zdynamizować realizację tego działania.

6. Ocena realizacji działania wg kryteriów REEUS

- **Trafność**
Materiały budowlane zawierające azbest mają właściwości rakotwórcze i usuwanie ich jest jak najbardziej wskazane.
- **Efektywność**
Unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest na poziomie 4,5 % przez ostatnie 6 lat należy uznać za mało efektywne
- **Skuteczność**
Z powodu właściwości azbestu każda jego unieszkodliwiona tona może być uznana za działanie skuteczne. Rzeczywistą skuteczność będzie można ocenić po roku 2032
- **Użyteczność**
Usunięcie związków rakotwórczych z obiektów i pomieszczeń zwiększa poczucie bezpieczeństwa wśród mieszkańców gmin
- **Trwałość** (trwałe / lub nie efekty, jak oddziałują po zakończeniu programu/działania ciągłość działań, długookresowość, konieczność kontynuacji).
Usuwanie materiałów budowlanych zawierających azbest ma charakter jednorazowy i trwały.

7. Końcowa ocena działania

Działanie, mające na celu usunięcie wyrobów zawierających azbest na terenie Powiatu Poznańskiego, służy poprawie jakości życia mieszkańców zasługuje na najwyższą ocenę 5.

8. Rekomendacje

Działanie to jest rekomendowane do umieszczenia w przyszłej Strategii Powiatu. W celu zdynamizowania działań dotyczących usuwania azbestu niezbędne jest prowadzenie szerokich działań propagujących konieczność usuwania azbestu zarówno wśród osób fizycznych jak i podmiotów gospodarczych.

9. Źródła informacji

Informacje nt. realizacji tego działania otrzymano od osób bezpośrednio je realizujących z Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego.

Działanie 2.4.1.

Zwiększanie lesistości i poprawa stanu sanitarnego lasów

1. Cel i zakres działania.

W celu wzrostu lesistości powiatu realizacja tego działania zakładała zinwentaryzowanie gruntów nadających się pod zalesienie i uwzględnienie ich w powiatowym i gminnych programach ochrony środowiska.

2. Realizator działania

Działanie to realizowane jest przez Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego w Poznaniu we współpracy z Gminami położonymi na terenie powiatu poznańskiego.

3. Realizacja działania

W 2007 roku zrealizowano zadanie polegające na opracowaniu Programu Zwiększania Lesistości Powiatu Poznańskiego, który nawiązuje do „Krajowego programu zwiększania lesistości” i zakłada wzrost lesistości z obecnych 28,9% do 30% w roku 2020 i 33% w roku 2050. W Programie tym wytypowano potencjalne obszary do zalesienia, biorąc pod uwagę szereg uwarunkowań, jak np. przydatność terenów do produkcji rolnej, stopień zdegradowania gleby, bliskość cieków wodnych i większych kompleksów leśnych.

4. Źródła i nakłady finansowe

Tab. 1. Ilość środków przeznaczonych na program zwiększania lesistości w latach 2007-2012

Lata	Budżet Powiatu Poznańskiego	Powiatowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Środki pochodzące z innych źródeł	Łączna kwota wydatkowanych środków
2007	991,89	79 300,00 8 704,60	—	88 996,51
2008	—	40 000,00 20 000,00 2 999,98	2 900,00	65 899,98
2009	8 500,00	5 000,00 57 307,22 14 866,95 10 560,00 43 669,71 16 790,88	11 000,00 20 000,00	187 694,76
2010	10 000,00* 29 000,00 66 240,83 35 000,00	—	—	130 240,83
2011	13 703,65 30 000,00 30 000,00	—	—	83 703,65
2012	30 000,00	—	—	30 000,00

* Kwota nie została wydatkowana, ponieważ zgodnie z zawartą umową z wykonawcą robót, zapłata wynagrodzenia za ww. prace nastąpiła po 2 latach, czyli po 10 grudnia 2011 r.

5. Efekty/ produkty realizacji działania

- odnowienie drzewostanu zniszczonego w wyniku anomalii pogodowych,
- wykonanie pasa zadrzewień śródpolnych,
- odnowienie zniszczonego przez szkodnika drzewostanu,
- budowa „zielonego ekranu akustycznego”,
- zakup sadzonek roślin ozdobnych i podłoża ogrodniczego.

6. Ocena realizacji działania wg kryteriów REEUS

• Trafność

Działanie to służy wszystkim mieszkańcom gminy, na terenie której było realizowane.

• Efektywność

Działanie jest wysoce efektywne głównie poprzez wsparcie finansowe gmin na dodatkowe nasadzenia. Przy obecnym dynamizmie działania założony wzrost lesistości może być osiągnięty w terminie (wzrost z obecnych 28,9% do 30% w roku 2020 i 33% w roku 2050).

• Skuteczność

Cel zwiększania lesistości jest konsekwentnie realizowany.

• Użyteczność

Działanie to poprawia jakość życia mieszkańców. Nasadzenia leśne stanowią łączniki i korytarze ekologiczne między większymi kompleksami leśnymi.

• Trwałość

Efekty działania są trwałe i będą służyły kolejnym pokoleniom.

7. Końcowa ocena działania

Zarówno pod kątem celu jakiemu służy to działanie jak i sposób jego realizacji zasługuje na ocenę 5.

8. Rekomendacje

Działanie powinno być kontynuowane w kolejnych Strategiach.

9. Źródła informacji

Informacje nt. realizacji tego działania otrzymano z Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego w Poznaniu.

Działanie 2.4.2.

Związek międzygminny „Schronisko dla zwierząt – SCHRONISKO”

1. Cel i zakres działania

W celu realizacji tego działania, na potrzeby gmin Powiatu Poznańskiego, Starosta Poznański w 2008 roku zainicjował budowę schroniska dla bezdomnych zwierząt w Skałowie, w gminie Kostrzyn. W porozumieniu dotyczącym budowy i eksploatacji międzygminnego schroniska dla bezdomnych zwierząt uczestniczą gminy: Czerwonak, Kleszczewo, Komorniki, Kostrzyn, Kórnik, Luboń, Murowana Goślina, Pobiedziska, Puszczykowo, Suchy Las, Swarzędz. W 2010 roku dokonano zgłoszenia powstania Związku Międzygminnego do rejestru prowadzonego przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego i powołano Związek Międzygminny „Schronisko dla zwierząt –SCHRONISKO”, który nabył osobowość prawną i rozpoczął działalność z dniem 27 lipca tegoż roku. Na realizację przedmiotowego przedsięwzięcia z budżetu Powiatu, a wcześniej z Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska, corocznie przeznaczano środki finansowe, których nie wydatkowano z uwagi na brak rozpoczęcia inwestycji.

2. Realizator działania

Działanie jest asygnowane przez Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego w Poznaniu oraz gminy wchodzące w skład Związku.

3. Realizacja działania

Rola Powiatu w Poznaniu sprowadza się do asygnowania przedsięwzięcia.

4. Źródła i nakłady finansowe

Tab. 1. Finansowanie działania

Rok	Budżet Powiatu	Środki zewnętrzne
2011	24 367,30	—
2012	200 000,00 (zaplanowane)	—

5. Efekty/ produkty realizacji działania

Zmniejszenie liczby bezdomnych zwierząt.

6. Ocena realizacji działania wg kryteriów REEUS

- Trafność**

W ostatnich latach obserwuje się wzrost liczby bezdomnych zwierząt. Schronisko budowane przez Związek Międzygminny jest niezwykle potrzebne na terenie Powiatu Poznańskiego.

- Efektywność**

Środki przeznaczone na to działanie zostaną racjonalnie wykorzystane.

- Skuteczność**

Budowa schronisk jest jedną z metod obniżania liczby bezdomnych zwierząt.

- **Użyteczność**

Bezpańskie zwierzęta niejednokrotnie stanowią zagrożenie dla ludzi i innych zwierząt. Umieszczenie ich w schronisku podniesie bezpieczeństwo funkcjonowania mieszkańców.

- **Trwałość**

Kontynuacja działania zapewni długotrwałe oraz wymierne efekty.

7. Końcowa ocena działania

Działanie to jest w początkowej fazie realizacji i za dotychczas zrealizowane zadania należy się ocena 5.

8. Rekomendacje

W następnych latach działanie to powinno być wspierane przez Starostwo i należy je wpisać do kolejnej Strategii dla Powiatu.

9. Źródła informacji

Informacje nt. realizacji tego działania otrzymano z Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego.

Działanie 2.4.3.

Program odbudowy populacji zwierzyny drobnej i redukcji drapieżników (lisów i jenotów) na terenie powiatu poznańskiego

1. Cel i zakres działania

W celu realizacji tego działania Starostwo Powiatowe w Poznaniu prowadzi redukcję drapieżników jakimi są lisy oraz jenoty. Dostrzegając zmiany dokonywane przez człowieka w środowisku, które w coraz większym stopniu, często negatywnie wpływają na świat roślin i zwierząt w tym także zwierząt łownych, postanowiono wspomóc koła łowieckie w aktywnym sterowaniu populacjami zwierzyny. W ostatnich kilkunastu latach zaobserwowano drastyczny spadek liczebności zwierzyny drobnej zwłaszcza zajęcy kuropatw i bażantów przy jednoczesnym wyraźnym wzroście liczebności niektórych gatunków ssaków drapieżnych, w szczególności lisów. Drapieżnictwo tego gatunku jest jedną z głównych przyczyn niskich stanów liczebnych zwierzyny drobnej. Powiat od 2002 roku wspiera finansowo działania kół łowieckich polegające na redukcji populacji lisa i jenota.

W ramach działania tzn. odbudowy populacji zwierzyny drobnej podjęto próby ratowania kuropatwy drogą reintrodukcji - gatunku zagrożonego wyginięciem. Nadleśnictwo Konstantynowo realizuje od 2006 roku program „Ożywić pola”, którego elementem jest zainicjowane w 2008 roku przedsięwzięcie pod nazwą: „Próba ratowania kuropatwy drogą reintrodukcji”. Liczebność kuropatw jest obecnie na tak niskim poziomie, że z biologicznego punktu widzenia przy widocznych pojedynczych ptakach i bardzo nielicznych rozpoznanych stadach, powrót do stanów nie zagrożonych wyginięciem jest mało prawdopodobny. W akcję wprowadzania na stare miejsca bytowania tychże ptaków zaangażowały się następujące gminy Powiatu Poznańskiego: Mosina, Stęszew, Dopiewo, Buk, Tarnowo Podgórne i Komorniki, a także Powiat Śremski i Kościański oraz członkowie Kół Łowieckich: Nr 33 „Żbik”, Nr 86 „Sokół”, Nr 78 „Łoś”, Nr 28 „Drop”, Nr 2 „Ratusz”, Nr 32 „Lis”, Nr 79 „Orzeł”.

2. Realizator działania

Działanie realizowane jest przez Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego w Poznaniu przy bezpośredniej współpracy z Kołem Łowieckim nr 13 „Lis” i Nadleśnictwem Konstantynowo.

3. Realizacja działania

- dofinansowanie odstrzałów redukcyjnych lisów i jenotów realizowanych przez koła łowieckie,
- opracowanie programu redukcji drapieżników w obwodach łowieckich na terenie powiatu poznańskiego,
- próba ratowania kuropatwy drogą reintrodukcji.

4. Źródła i nakłady finansowe

Tab. 1. Środki finansowe przekazane kołom łowieckim przez Powiat Poznański

Rok	Liczba odstrzelonych lisów i jenotów (szt.)	Kwota dofinansowania kół łowieckich (zł.)
2006	720	14 400,00
2007	611	19 020,00
2008	943	14 540,00
2009	726	13 680,00

2010	456	9 299,30
2011	1 061	10 694,88
2012	1 220*	19 995,80**

*Ilość zadeklarowana przez koła łowieckie

** Kwota dofinansowania w przypadku odstrzału zadeklarowanej ilości zwierząt przez koła łowieckie

Tab. 1. Ilość środków przeznaczonych na ratowanie zagrożonego gatunku - kuropatw 2008-2012 wraz z liczebnością zakupionych zwierząt

Lata	Budżet Powiatu Poznańskiego	Środki przekazane Kołu Łowieckiemu nr 13 „Lis”	Środki przekazane Nadleśnictwu Konstantynowo	Cena jednostkowa zakupu kuropatwy - r Koło Łowieckie nr 13 „Lis”	Cena jednostkowa zakupu kuropatwy - Nadleśnictwo Konstantynowo	Łączna ilość zakupionych kuropatw
2008	20 000,00	—	20 000,00	—	40,0	1 000
2009	20 000,00	—	20 000,00	—	40,0	1 000
2010	25 248,00	5 250	19 998,00	35	33,0	756
2011	25 384,99	5 400	19 985,00	36	35,0	721
2012	29 975,40*	5 400*	24 575,40*	36*	36,9*	816*

* wielkości prognozowane z uwagi na brak podpisanej umowy

5. Efekty/ produkty realizacji działania

- redukcja populacji lisa i jenota,
- zwiększenie populacji kuropatwy.

6. Ocena realizacji działania wg kryteriów REEUS

- **Trafność**
Jest to jedynie działanie z zakresu ochrony przyrody, które jest w kompetencji Starostwa.
- **Efektywność**
Efektywność działania możliwa będzie do ocenienia dopiero po długim okresie czasu.
- **Skuteczność**
Skuteczność działania możliwa będzie do ocenienia dopiero po długim okresie czasu.
- **Użyteczność**
Działanie jest niezwykle użyteczne, gdyż jego zadaniem jest przywrócenie równowagi biologicznej zwierząt na terenie powiatu poznańskiego.
- **Trwałość**
Równowaga biologiczna ma charakter chwiejny i wymaga permanentnego monitorowania.

7. Końcowa ocena działania

Mimo niepewnego wyniku końcowego, który może być znany dopiero po bardzo długim czasie działanie to jak i sposób jego realizacji ocenić należy na 5.

8. Rekomendacje

Działanie należy kontynuować i trzeba je wpisać do przyszłych Strategii dla Powiatu.

9. Źródła informacji

Informacje nt. realizacji tego działania otrzymano od osób je realizujących z Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego.

Działanie 2.5.1.

Wprowadzenie do udzielonego pozwolenia wodnoprawnego na szczególne korzystanie z wód w zakresie poboru wody podziemnej obowiązku przesyłania informacji o obserwacjach prowadzonych na ujęciu i wielkości poboru wody

1. Cel i zakres działania

Założeniem tego działania jest uzyskanie informacji o wynikach prowadzonych obserwacji na ujęciu, które wykorzystane zostaną przy prowadzeniu przeglądu pozwoleń wodnoprawnych.

2. Realizator działania

Działanie w całości realizowane jest przez Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego w Poznaniu. Zadania wykonywane przez Wydział są zadaniami z zakresu administracji rządowej.

3. Realizacja działania

Tab. 1. Realizacja działania

Rok	Działania
2011	wpłynęły sprawozdania dla 17 ujęć wód podziemnych
2012 (do 30.06)	wpłynęły sprawozdania dla 12 ujęć wód podziemnych

Przegląd pozwoleń wodnoprawnych prowadzony jest co 4 lata i w związku z tym sprawozdania wykorzystane zostaną podczas przeglądu tych pozwoleń. Brak informacji o prowadzonych na ujęciu obserwacjach będzie podstawą do wystąpienia do organu kontrolnego o przeprowadzenie kontroli na ujęciu wody podziemnej.

4. Źródła i nakłady finansowe

Dla Starosty jest to działanie beznakładowe, który w pozwoleniu wodnoprawnym zobowiązuje użytkownika ujęcia do prowadzenia okresowych pomiarów wydajności i poziomu zwierciadła wody w studni oraz sposobu i zakresu prowadzenia pomiarów ilości i jakości pobieranej wody w stanie pierwotnym. Natomiast nakłady na realizację tego zobowiązania ponosi podmiot ujmujący wodę.

5. Efekty/ produkty realizacji działania

- wykonywanie przez Starostę zadań zleconych administracji rządowej wynikających z przepisów ustawy Prawo wodne bez generowania dodatkowych kosztów,
- sprawne wykonywanie przeglądów pozwoleń wodnoprawnych.

6. Ocena realizacji działania wg kryteriów REEUS

• Trafność

Działanie jest trafne. Prawo obecnie dopuszcza możliwość nałożenia obowiązku przesyłania informacji o prowadzonych obserwacjach i pomiarach.

- **Efektywność**

Efektywność działania jest możliwa jest do oceny po upływie IV kwartału kiedy to będą realizowane przeglądy udzielonych pozwoleń wodnoprawnych, w których uwzględnione zostaną przesyłane informacje.

- **Skuteczność**

Nie można określić skuteczności tego działania po ilości przesłanych informacji, gdyż nie jest to zobowiązanie skutkujące sankcjami w postaci np. cofnięcia lub ograniczenia pozwolenia wodnoprawnego.

- **Użyteczność**

Użyteczność tego działania będzie zauważona dopiero wówczas, gdy do Starostwa będą spływały informacje od wszystkich podmiotów, które ten obowiązek posiadają określony w pozwoleniu wodnoprawnym.

- **Trwałość**

Nie można określić trwałości tego działania po ilości przesłanych informacji, gdyż nie jest to zobowiązanie skutkujące sankcjami w postaci np. cofnięcia lub ograniczenia pozwolenia wodnoprawnego.

7. Końcowa ocena działania

Ocena 3. Działanie to polegające na przesyłaniu informacji o wykonywanych pomiarach i obserwacjach działanie jest wartościowe i uzasadnione z uwagi na obowiązek wykonywania przeglądów pozwoleń wodnoprawnych.

8. Rekomendacje

W nowej Strategii działanie to należy wyłączyć, gdyż obecnie obowiązujące przepisy prawa nakładają w pozwoleniach wodnoprawnych zobowiązania, które są przedmiotem tego działania.

9. Źródła informacji

- informacje nt. realizacji tego działania otrzymano z Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- ustawa z dnia 17 lipca 2001 roku Prawo wodne (Dz. U. z 2012 roku, poz. 145)

Działanie 2.6.1.

Opracowanie oraz wdrożenie systemu egzekucji prawa w zakresie karania winnych nielegalnego pozyskiwania kopalin

1. Cel i zakres działania

Celem tego działania jest wyeliminowanie nielegalnego pozyskania kopalin. Może to się odbywać poprzez wzmocnienie działań administracyjnych i egzekwowania przepisów w tym zakresie. Jego realizacja wiąże się z dużym nakładem czasu i środków (trudności związane z wykryciem sprawcy i przyłapaniem na gorącym uczynku, kosztowne pomiary geodezyjne). Dodatkowe utrudnienie jego realizacji stanowi nielegalne pozyskiwanie kopalin (bez koncesji) na podstawie uzyskanego pozwolenia wodnoprawnego na wykonanie urządzeń wodnych - stawów.

2. Realizator działania

Działanie w całości realizowane jest przez Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego.

3. Realizacja działania

Każdy zgłoszony dotychczas przypadek wydobywania kopaliny ze złoża bez koncesji był sprawdzany pod względem czy doszło do naruszenia przepisów ustawy Prawo geologiczne i górnicze.

4. Źródła i nakłady finansowe

Jest to zadanie zlecone administracji rządowej.

5. Efekty/ produkty realizacji działania

Efektem jest naliczenie opłaty eksploatacyjnej za pozyskiwanie kopalin bez koncesji. Starosta nie posiada informacji o uiszczaniu tych opłat. Wynika to z faktu, że Starosta w prowadzonych na podstawie przepisów ustawy Prawo geologiczne i górnicze postępowaniach w sprawie naliczenia opłaty eksploatacyjnej nie jest wierzycielem, w związku z czym nie jest w posiadaniu informacji czy naliczona opłata eksploatacyjna została uiszczona na rzecz gminy i NFOŚiGW w Warszawie.

6. Ocena realizacji działania wg kryteriów REEUS

- **Trafność**

Duża trafność z uwagi na zapobieganie naruszaniu przepisów prawa.

- **Efektywność**

Niewielka efektywność wynika z niejednoznacznych interpretowalnych przepisów prawa.

- **Skuteczność**

Niewielka skuteczność wynika z niejednoznacznych interpretowalnych przepisów prawa.

- **Użyteczność**

Działanie to ma mieć charakter prewencyjny dla wszystkich tych, którzy naruszają lub zamierzają naruszyć przepisy Prawa geologicznego i górniczego.

- **Trwałość**

Dotychczasowa realizacja tego działania nie była trwała.

7. Końcowa ocena działania

Duże trudności z ustaleniem sprawcy czynu polegającego na wydobywaniu kopaliny bez koncesji również przez organy ścigania powoduje, że działanie w dotychczasowym i obecnym stanie prawnym jest w większości przypadków nieskuteczne. Samo działanie bez skutecznej możliwości jego realizacji ocenia się na 3.

8. Rekomendacje

W związku z wejściem w życie od 1 stycznia 2012 roku nowej ustawy Prawo geologiczne i górnicze działanie należy wykreślić z nowej Strategii.

Wnioskuje się o pozostawienie tego działania w przyszłej Strategii dla Powiatu, przy czym należałoby zmienić jego nazwę dostosowując do aktualnych przepisów prawa. Działanie powinno nazywać się:

Podejmowanie działań zmierzających do naliczenia opłaty podwyższonej za wydobywanie piasków i żwirów, gdy dochodzi do naruszenia przepisów art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. Nr 163, poz. 981)

9. Źródła informacji

- Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. Nr 163, poz. 981).

CEL STRATEGICZNY I KSZTAŁTOWANIE PRZESTRZENI PODWYŻSZAJĄCEJ JAKOŚĆ ŻYCIA ORAZ WSPIERANIE ROZWOJU GOSPODARCZEGO POWIATU

Cel szczegółowy 3

Rozwój przedsiębiorczości w powiecie - tworzenie platformy współpracy z przedsiębiorcami

Cel operacyjny 3.1.

Wzmocnienie promocji lokalnej przedsiębiorczości i oferty inwestycyjnej

Działanie 3.1.1.

Stworzenie kompleksowego systemu informacji gospodarczej o powiecie poprzez współpracę m. in. z organizacjami gospodarczymi, np. w postaci organizacji forum, konferencji

Działanie 3.1.2.

Pomoc dla MŚP w nawiązywaniu zagranicznych kontaktów gospodarczych (w ramach współpracy partnerskiej)

Działanie 3.1.3.

Rozpowszechnianie informacji o ofercie przedsiębiorstw działających na terenie powiatu oraz o ofercie terenów inwestycyjnych gmin poprzez przygotowanie kompleksowych i spójnych wydawnictw i materiałów promocyjno-informacyjnych

Cel operacyjny 3.2.

Rozwój doradztwa dla przedsiębiorców w ramach istniejących i tworzonych gminnych centrów

Działanie 3.2.1.

Tworzenie i rozwój w strukturach powiatu, gmin i innych organizacji okołobiznesowych instytucjonalnego wsparcia doradczego dla przedsiębiorców

Działanie 3.2.2.

Stworzenie gospodarczego forum internetowego oraz wdrożenie newslettera dla przedsiębiorców

Działanie 3.1.1.

Stworzenie kompleksowego systemu informacji gospodarczej o powiecie poprzez współpracę m. in. z organizacjami gospodarczymi, np. w postaci organizacji forów, konferencji

1. Cel i zakres działania

Zgodnie z zapisem Strategii Rozwoju Powiatu Poznańskiego realizacja działania zakłada:

- stworzenie systemu informacji gospodarczej, zawierającego bazę terenów aktywizacji gospodarczej z gmin powiatu, wyznaczonych w MPZP i SUiKZP,
- stworzenie baz danych o przedsiębiorstwach z powiatu poznańskiego,
- zsynchronizowanie informacji o przedsiębiorstwach opracowywanych przez gminy powiatu a następnie rozszerzenie o dodatkowe analizy potencjału gospodarczego. System informacji będzie tworzony również poprzez stałą współpracę z organizacjami i izbami gospodarczymi,
- organizację forów i konferencji, będących źródłem wiedzy i doświadczeń dla przedsiębiorców,
- promocję gospodarczą metropolii, poprzez współorganizację Poznańskich Dni Przedsiębiorczości, Forum Gospodarczego Aglomeracji Poznańskiej, Konkursu o nazwie „Poznański Lider Przedsiębiorczości”.

2. Realizator działania

- Referat Współpracy Zagranicznej i Promocji Przedsiębiorczości Starostwa Powiatowego w Poznaniu

3. Realizacja działania

Powiat Poznański realizował działanie poprzez stworzenie bazy danych o przedsiębiorstwach z Powiatu Poznańskiego, przy wykorzystaniu portalu firm Powiatu Poznańskiego www.pfpp.com.pl uzupełnianego i aktualizowanego na bieżąco. Powiat Poznański współorganizował fora oraz konferencje o tematyce gospodarczej, skupiające przedstawicieli biznesu, polityki, nauki itp.

Nie stworzono kompleksowego systemu informacji gospodarczej, zawierającego bazę terenów aktywizacji gospodarczej z gmin powiatu, wyznaczonych w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego i w Studiach Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gmin. Informacja gospodarcza udzielana jest na konkretne zapytania ze strony inwestorów na podstawie posiadanych informacji, ofert otrzymanych od gmin Powiatu Poznańskiego, aktualizowanych co pół roku.

Działanie realizowane było także poprzez organizację konferencji i forów promujących przedsiębiorczość w powiecie poznańskim.

4. Źródła i nakłady finansowe

- Budżet Powiatu Poznańskiego

5. Efekty/ produkty realizacji działania

Działanie realizowane było przede wszystkim przy wykorzystaniu Portalu Firm Powiatu Poznańskiego, gdzie w latach 2007-2011 systematycznie przybywało nowych firm reklamujących się za jego pośrednictwem.

Tab. 1. Liczba przedsiębiorstw zarejestrowanych na portalu www.pfpp.com.pl

rok	2007	2008	2009	2010	2011
Liczba zarejestrowanych firm	200	318	453	612	739

Źródło: Referat Współpracy Zagranicznej i Promocji Przedsiębiorczości, Starostwo Powiatowe w Poznaniu

Aktualizacja portalu www.pfpp.com.pl dokonywana jest przez pracowników Referatu Współpracy Zagranicznej i Promocji Przedsiębiorczości Starostwa Powiatowego w Poznaniu.

Tab. 2. Liczba informacji zamieszczanych na stronie www.pfpp.com.pl

rok	2007	2008	2009	2010	2011
Liczba informacji	185*	206	145	126	191

* od września do grudnia - 185

Źródło: Referat Współpracy Zagranicznej i Promocji Przedsiębiorczości, Starostwo Powiatowe w Poznaniu

Tab.3. Liczba współorganizowanych forów i konferencji promujących przedsiębiorczość w Powiecie Poznańskim:

Rok	2007	2008	2009	2010	2011
Liczba współorganizowanych imprez	1	3	1	3	3

Źródło: Referat Współpracy Zagranicznej i Promocji Przedsiębiorczości, Starostwo Powiatowe w Poznaniu

Tab. 4. Liczba uczestników współorganizowanych przez Starostwo najważniejszych konferencji i konkursów

Rok	Poznański Lider Przedsiębiorczości*	Forum Gospodarcze Aglomeracji Poznańskiej
2007	25	b.d
2008	20	200
2009	30	250
2010	18	270
2011	36	420

Źródło: Referat Współpracy Zagranicznej i Promocji Przedsiębiorczości, Starostwo Powiatowe w Poznaniu

* liczba podmiotów gospodarczych ocenianych w konkursie przez firmę doradczą F5 Konsulting (nie liczba uczestników)

6. Ocena realizacji działania wg kryteriów REEUS

• Trafność

Działanie należy uznać za trafne z uwagi na brak usystematyzowanej informacji gospodarczej dot. przedsiębiorstw z obszaru powiatu poznańskiego jak również informacji o ternach aktywizacji gospodarczej w gminach Powiatu. W pełni uzasadnione merytorycznie są działania Powiatu z zakresu promocji gospodarczej powiatu w formie organizacji forów i konferencji.

• Efektywność

Działanie cechuje możliwie najwyższa efektywność, przy jednoczesnym uwzględnieniu zewnętrznych czynników ograniczających możliwość realizacji.

- **Skuteczność**

Główny cel działania, jakim jest stworzenie systemu informacji gospodarczej, zawierającego bazę terenów aktywizacji gospodarczej z gmin powiatu, wyznaczonych w MPZP i SUiKZP nie został zrealizowany. Jak wynika z wywiadu z pracownikami Referatu powodem braku realizacji działania jest mała liczba atrakcyjnych terenów aktywizacji gospodarczej, będących własnością gminy i informacji o nich przekazywanej do starostwa powiatowego. Baza terenów AG zawierać może tylko i wyłącznie tereny publiczne, promowaniu nie mogą podlegać prywatne nieruchomości.

W ramach działania stworzona została spójna baza danych o przedsiębiorstwach z Powiatu Poznańskiego przy wykorzystaniu portalu firm Powiatu Poznańskiego www.pfpp.com.pl. Portal firm Powiatu Poznańskiego jest na bieżąco uzupełniany i aktualizowany, co jest gwarantem wiarygodności i aktualności umieszczonych tam informacji. Zrealizowany został również cel związany ze współorganizacją przez Powiat Poznański forów oraz konferencji o tematyce gospodarczej, skupiające przedstawicieli biznesu, polityki, nauki itp.

- **Użyteczność**

Działanie należy uznać za użyteczne, w szczególności w kontekście stworzenia bazy firm z Powiatu Poznańskiego i jego promocji gospodarczej.

- **Trwałość**

Działanie powinno stanowić trwały element wspierający rozwój gospodarczy powiatu. Działanie powinno mieć charakter ciągły i być poszerzone w przyszłości o bazę informacji o terenach AG w gminach na zasadach współpracy samorządów z prywatnymi właścicielami gruntów.

7. Końcowa ocena działania

Działanie należy ocenić na 4 (dobry). Ocenę uzasadnia się brakiem realizacji powiatowej bazy terenów aktywizacji gospodarczej z terenów gmin powiatu, co stanowi jeden z celów działania.

8. Rekomendacje

Rekomenduje się kontynuację działania w następnych latach. Zaleca się rozważenie możliwości połączenia działania 3.1.1. z działaniem 3.1.3 ze względu na zbliżoną treść, obszar, cele i kierunki działań.

Zwraca się jednocześnie uwagę na potrzebę podjęcia stworzenia bazy danych o gminnych terenach AG.

Realizacja działania powinna wpisywać się w Strategię Rozwoju Aglomeracji Poznańskiej – Metropolia Poznań 2020 w osi strategicznej gospodarka i rynek pracy. Program strategiczny 3.1. Harmonizacja wspierania gospodarki zakłada realizację działań, w które powinien wpisać się powiat poznański i gminy aglomeracji. Do najważniejszych wspólnych działań wartych realizacji zaliczyć należy:

- 3.1.3. Koordynacja promocji gospodarczej metropolii — identyfikacja i propagowanie korzyści promocyjnych inwestorów i lokalnych przedsiębiorstw związanych z metropolią.
- 3.1.4. Stworzenie zbiorczej oferty inwestycyjnej metropolii, umożliwiającej przedsiębiorcom orientację w istniejącym zapleczu infrastrukturalnym pod kątem możliwości lokalizacji działalności gospodarczej (m.in. przeznaczenie terenów

w dokumentach planistycznych, uzbrojenie w infrastrukturę techniczną, obsługa komunikacyjna).

- 3.1.5. Udostępnianie informacji przedsiębiorcom o aktywności lokalnych podmiotów otoczenia biznesu — ukierunkowanie działalności wortalu „Firma” na obszar całej aglomeracji.
- 3.1.6. Poprawa jakości kontaktu instytucji samorządowych z przedsiębiorstwami m.in. poprzez zwiększenie możliwości promowania przedsiębiorców metropolii podczas targów i wyjazdów studyjnych przedstawicieli władz samorządowych.
- 3.1.7. Stworzenie modelu współpracy samorządów i sektora prywatnego w systemie partnerstwa publiczno-prywatnego jako elementu pobudzania gospodarki (Metropolitalne Biuro Doradztwa w Zakresie Partnerstwa Publiczno-Prywatnego).

Rekomenduje się wzmocnienie promocji Portalu Firm Powiatu Poznańskiego, mogącego pełnić rolę wortalu „Firma” dla całej aglomeracji poznańskiej.

9. Źródła informacji

- Wywiad z Kierownikiem Referatu Współpracy Zagranicznej i Promocji Przedsiębiorczości - Panem Tomaszem Morawskim,
- Referat Współpracy Zagranicznej i Promocji Przedsiębiorczości Starostwa Powiatowego w Poznaniu

Działanie 3.1.2.

Pomoc dla MŚP w nawiązywaniu zagranicznych kontaktów gospodarczych (w ramach współpracy partnerskiej)

1. Cel i zakres działania

Zgodnie z zapisami Strategii Rozwoju Powiatu Poznańskiego celem działania jest promocja gospodarcza powiatu za granicą, m.in. poprzez umieszczenie w portalu gospodarczym powiatu informacji o firmach z jego terenu i wydawanie materiałów informacyjno-promocyjnych o potencjale gospodarczym powiatu dla potencjalnych zagranicznych kontrahentów. Działanie ma także na celu wspieranie przedsiębiorców w zakresie nawiązywania gospodarczych kontaktów zagranicznych, prowadzenie wspólnie z partnerskimi samorządami i przy współpracy z przedsiębiorcami projektów związanych ze wsparciem przedsiębiorczości, w tym m.in. konferencji i szkoleń dotyczących regulacji prawnych w krajach UE, działania na obcych rynkach.

2. Realizatorzy działania

- Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu
- Referat Współpracy Zagranicznej i Promocji Przedsiębiorczości Starostwa Powiatowego w Poznaniu

3. Realizacja działania

Realizacja działania rozdzielona jest pomiędzy dwa podmioty:

1. Powiatowy Urząd Pracy (wraz z Poznańskim Ośrodkiem Wspierania Przedsiębiorczości), pełniący rolę szkoleniowo-doradczą
2. Referat Współpracy Zagranicznej i Promocji Przedsiębiorczości Starostwa Powiatowego w Poznaniu, pełniący rolę promocyjną.

Powiatowy Urząd Pracy realizował działanie poprzez organizowanie warsztatów dla młodych przedsiębiorców z Polski i Niemiec wspólnie z Fundacją IQ consult na przełomie 2008/2009. Celem warsztatów było nawiązanie wzajemnej współpracy przedsiębiorców z Polski i Niemiec. W trakcie warsztatów uczestnicy uczyli się o skutecznych strategiach marketingowych i strategiach sprzedaży w obu krajach, różnicach kulturowych w kontaktach biznesowych, aspektach prawnych kooperacji polsko-niemieckiej. W warsztatach uczestniczyło z Polski 9 młodych przedsiębiorców (limit wieku 32 lata). Zorganizowano 3 cykle warsztatów dla 9 przedsiębiorców z Polski. PUP organizował również warsztaty tematycznie związane z regulacjami prawnymi w UE oraz możliwościami działania na obcych rynkach. W latach 2006 – 2011 zorganizowano 5 warsztatów dla 53 osób (doliczone do warsztatów w 3.1.1).

Referat Współpracy Zagranicznej i Promocji Przedsiębiorczości Starostwa Powiatowego w Poznaniu realizował działanie poprzez promocję lokalnych przedsiębiorstw z powiatu poznańskiego za granicą za pośrednictwem Internetu i utworzonego w 2007 roku Portalu Firm Powiatu Poznańskiego www.pfpp.com.pl. Należy zwrócić uwagę na brak wersji obcojęzycznej portalu, co oznacza, że portal służy głównie promocji wewnętrznej (w powiecie). Wydawanie materiałów informacyjno-promocyjnych o potencjale gospodarczym powiatu dla zagranicznych kontrahentów przygotowywane jest tylko i wyłącznie w ramach imprez targowych. Starostwo Powiatowe w Poznaniu nie prowadzi specjalistycznych szkoleń doradczych dla

przedsiębiorców oraz nie finansuje wyjazdów osób prywatnych (przedsiębiorców) w celu nawiązywania zagranicznej współpracy gospodarczej.

Dodatkowo Powiat Poznański umożliwiał przedsiębiorcom z jego terenu nawiązanie współpracy z zagranicznymi partnerami gospodarczymi (w ramach umów o partnerstwie i współpracy z Niemcami, Brazylią i Ukrainą) poprzez:

1. udział w forach i konferencjach:
 - „Możliwości inwestowania w Rejonie Kijowsko-Światoszyńskim” (konferencja z udziałem ukraińskich i polskich przedsiębiorców)
 - „Bioforum” – konferencja z udziałem polskich i zagranicznych partnerów z sektora biotechnologii
2. uczestnictwo przedsiębiorców i przedstawicieli samorządu gospodarczego w delegacjach zagranicznych (przedsiębiorcy opłacają koszty uczestnictwa we własnym zakresie)

W ramach konkursu o tytuł „Poznańskiego Lidera przedsiębiorczości”, do 2011 roku laureaci konkursu mieli możliwość uczestnictwa w wybranych branżowych targach na MTP, podczas których mieli okazję spotkać się z zagranicznymi przedsiębiorcami/kontrahentami, wypromować własną ofertę, uczestniczyć w spotkaniach, konferencjach i imprezach branżowych (businessmixerach).

4. Źródła i nakłady finansowe

- budżet Powiatu Poznańskiego
- budżet Powiatowego Urzędu Pracy w Poznaniu

5. Efekty/ produkty realizacji działania

Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu w latach 2008-2009 organizował warsztaty dla młodych przedsiębiorców z Polski i z Niemiec.

Liczba warsztatów organizowanych przez PUP:

- grudzień 2008 r. pierwszy cykl warsztatów zorganizowany w Poznaniu – dla polskich przedsiębiorców (3 dni)
- styczeń 2009 r. drugi cykl warsztatów zorganizowany w Berlinie – dla niemieckich przedsiębiorców (3 dni)
- styczeń 2009 r. trzeci cykl warsztatów zorganizowany w Genshagen – dla polskich i niemieckich przedsiębiorców (3 dni)

Tab. 2. Charakter warsztatów tematycznych związanych z regulacjami prawnymi w UE oraz możliwościami działania na obcych rynkach

Rok	2006	2009	2010
Nazwa warsztatu	„Jak założyć i prowadzić firmę w Wielkiej Brytanii”	„Misje gospodarcze, targi, wystawy i sposoby ich finansowania”	„Jak prawidłowo rozliczać podatek VAT, w tym rozliczenia wewnątrz-wspólnotowe”
Liczba osób	16	12	25
Liczba spotkań	2	1	2

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu

Tab.1. Liczba przedsiębiorstw zarejestrowanych na portalu www.pfpp.com.pl

Rok	2007	2008	2009	2010	2011
Liczba zarejestrowanych firm	200	318	453	612	739

Źródło: Referat Współpracy Zagranicznej i Promocji Przedsiębiorczości Starostwa Powiatowego w Poznaniu

Powiat Poznański umożliwiał przedsiębiorcom z jego terenu nawiązanie współpracy z zagranicznymi partnerami gospodarczymi (w ramach umów o partnerstwie i współpracy z Niemcami, Brazylią i Ukrainą). W ramach realizacji działania przedsiębiorcy i przedstawiciele samorządu gospodarczego uczestniczyli w delegacjach zagranicznych:

- Ukraina (5 wizyt),
- Brazylia (6 wizyt),
- Niemcy (4 wizyty).

6. Ocena realizacji działania wg kryteriów REEUS

• Trafność

Realizacja działania jest uzasadniona z uwagi na potrzeby przedsiębiorców, chcących zaistnieć na zagranicznych rynkach. Ze względu na uwarunkowania prawne powiat może jedynie angażować się w promocję lokalnych firm za pomocą możliwych instrumentów. Nie jest możliwe finansowe wsparcie m.in. wyjazdów zagranicznych przedsiębiorców. Jednakże pełna realizacja działania w zakresie promocji przedsiębiorstw za granicą jest trudna ze względu na brak możliwości prawnych.

• Efektywność

Z uwagi na globalny charakter internetu, wykorzystanie portalu firm Powiatu Poznańskiego do promocji przedsiębiorców za granicą wydaje się najbardziej racjonalne i efektywne. Jednak należy zwrócić uwagę, iż z powodu braku wersji obcojęzycznych portalu jego rola jest silnie ograniczona. Założyć należy, iż portal służy przede wszystkim promocji wewnętrznej – krajowej, powiatowej, a nie jak zakłada cel działania promocji zagranicznej.

• Skuteczność

Określenie skuteczności realizacji działania jest trudne. Powiat Poznański oraz Powiatowy Urząd Pracy nie posiadają szczegółowych danych o rzeczywistych kontaktach biznesowych przedsiębiorców korzystających wcześniej z pomocy lub platformy promocyjnej.

• Użyteczność

Ze względu na niewielkie zainteresowanie przedsiębiorców ofertą Powiatowego Urzędu Pracy w zakresie warsztatów szkoleniowych można wnioskować, iż przedsiębiorcy sami według własnych potrzeb są w stanie nawiązać współpracę z pominięciem instytucji powiatowych. Ponadto warsztaty organizowane przez PUP dedykowane były tylko i wyłącznie do młodych przedsiębiorców.

• Trwałość

Działanie powinno mieć charakter trwały, w szczególności istotne wydaje się aktualizowanie strony www.pfpp.com.pl i promowanie go wśród przedsiębiorców z Powiatu Poznańskiego i zachęcanie do prezentacji swoich firm.

7. Końcowa ocena działania

Działanie należy ocenić na 3,5 (dostateczny plus) w skali od 1 do 5 z uwagi na niezrealizowanie wszystkich celów działania. Promocja lokalnych przedsiębiorców za granicą według założeń następuje tylko poprzez portal internetowy firm Powiatu Poznańskiego. Jednak z powodu braku wersji obcojęzycznej portal nie spełnia swego założonego celu. Również działania Powiatowego Urzędu Pracy należy uznać za niewystarczające.

8. Rekomendacje

Z uwagi na zmianę oczekiwań przedsiębiorców oraz na brak możliwości prawnych do pomocy MSP w nawiązywaniu zagranicznych kontaktów gospodarczych, rekomenduje się usunięcie tego działania wraz z jednoczesnym przeniesieniem zadań w jego zakresie:

1. realizacji szkoleń, warsztatów dla przedsiębiorców z powiatu poznańskiego przez Powiatowy Urząd Pracy do Działania 3.2.1 Zasadne wydaje się również monitorowanie uczestników warsztatów w zakresie podejmowania przez nich zagranicznych kontaktów biznesowych.
2. wprowadzenie wersji obcojęzycznej portalu firm Powiatu Poznańskiego www.pfpp.com.pl do nowego Działania 3.2.2 „Prowadzenie i promowanie portalu firm Powiatu Poznańskiego www.pfpp.com.pl wraz z wykorzystaniem dostępnych mediów społecznościowych”. Sugeruje się wprowadzenie dwóch wersji językowych portalu – angielskiej oraz niemieckiej ze względu na silne powiązania gospodarcze i partnerskie z Niemcami.

9. Źródła informacji

- Wywiad z Dyrektorem Powiatowego Urzędu Pracy w Poznaniu Panią Marią Sowińską,
- Wywiad z Kierownikiem Referatu Współpracy Zagranicznej i Promocji Przedsiębiorczości Starostwa Powiatowego w Poznaniu Panem Tomaszem Morawskim,
- Referat Współpracy Zagranicznej i Promocji Przedsiębiorczości Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu.

Działanie 3.1.3.

Rozpowszechnianie informacji o ofercie przedsiębiorstw działających na terenie powiatu oraz o ofercie terenów inwestycyjnych gmin poprzez przygotowanie kompleksowych i spójnych wydawnictw i materiałów promocyjno-informacyjnych

1. Cel i zakres działania

Celem działania, zgodnie z zapisami Strategii, jest promowanie przedsiębiorców z terenu Powiatu Poznańskiego za pomocą różnych, dostępnych form rozpowszechniania informacji, głównie za pomocą portalu firm Powiatu Poznańskiego. Działanie zakłada współpracę Powiatu Poznańskiego z ośrodkami wspierania przedsiębiorczości i ośrodkami doradztwa gospodarczego w zakresie dostępu do programów pomocowych dla MŚP, zasad, procedur, terminów składania wniosków, a także szkoleń, konferencji adresowanych do przedsiębiorców. Celem działania jest również stworzenie zbiorczej oferty inwestycyjnej aglomeracji poznańskiej oraz współorganizowanie imprez targowych promujących firmy i potencjał gospodarczy w powiecie poznańskim.

2. Realizatorzy działania

- Referat Współpracy Zagranicznej i Promocji Przedsiębiorczości Starostwa Powiatowego w Poznaniu
- Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu

Partnerzy:

- gminy Powiatu Poznańskiego,
- ośrodki wspierania przedsiębiorczości, ośrodki doradztwa gospodarczego, izby gospodarcze

3. Realizacja działania

W celu realizacji działania Powiat Poznański (Referat Współpracy Zagranicznej i Promocji Przedsiębiorczości Starostwa Powiatowego w Poznaniu) pracuje nad utrzymaniem, rozwinięciem i wprowadzeniem nowych form rozpowszechniania informacji gospodarczych. Wykorzystane w tym celu zostały narzędzia takie jak: Internet, telewizja, prasa, newslettery, targi, konferencje, fora, konkursy, oferty inwestycyjne.

Do najważniejszych działań w zakresie rozpowszechniania informacji o ofercie przedsiębiorstw działających na terenie powiatu zaliczyć należy:

- prezentację różnorodności „poznańskiej przedsiębiorczości” w gospodarczych program TV,
- bieżącą aktualizację Portalu Firm Powiatu Poznańskiego www.pfpp.com.pl, stanowiącego główne źródło informacji o firmach w powiecie,
- organizację lub współorganizację forów i konferencji, będących źródłem wiedzy i doświadczeń dla przedsiębiorców,
- promocję gospodarczą aglomeracji, poprzez współorganizację np. Poznańskich Dni Przedsiębiorczości, w tym konferencji promujących lokalną przedsiębiorczość, tj. Forum Gospodarcze Aglomeracji Poznańskiej oraz konkursu o tytuł Poznańskiego Lidera Przedsiębiorczości.

Powiatowy Urząd Pracy w ramach swojej działalności realizuje założenia działania 3.1.3. - rozwinięcie i wprowadzenie nowych form rozpowszechniania informacji gospodarczych w następujący sposób:

- informacja i doradztwo podstawowe prowadzone przez pracowników Ośrodka (osobiście, telefonicznie, mailowo),
- doradztwo specjalistyczne, prowadzone przez specjalistów zewnętrznych (osobiście, telefonicznie, mailowo),
- działalność edukacyjna: organizacja warsztatów i szkoleń,
- spotkania i warsztaty w szkołach, instytucjach, organizacjach itp.,
- udział w imprezach targowych,
- prowadzenie strony internetowej oraz wysyłanie newslettera z ofertą Ośrodka,
- informacje na tablicy ogłoszeń – oferta Ośrodka oraz poznańskich instytucji otoczenia biznesu,
- czytelnia literatury z zakresu przedsiębiorczości i prasy fachowej (do 2011 r.),
- spotkania w ramach Klubu Mikroprzedsiębiorców (nowa forma od 2007 r.).

Dodatkowo PUP/POWP współpracuje z ośrodkami wsparcia przedsiębiorczości, ośrodkami wsparcia gospodarczego itp.:

- POWP był członkiem Wielkopolskiej Sieci Innowacji (WSI) – projektu finansowanego w ramach EFS oraz krajowych środków publicznych, który był realizowany w latach 2005 -2008,
- POWP jest członkiem Sieci Wspierania Przedsiębiorczości i Zatrudnienia,
- stała współpraca z Wydziałem Działalności Gospodarczej UM Poznania.

4. Źródła i nakłady finansowe

- Budżet Powiatu Poznańskiego
- Budżet Powiatowego Urzędu Pracy

5. Efekty/ produkty realizacji działania

Tab. 1. Formy rozpowszechniania informacji gospodarczych

Rok	2007	2008	2009	2010	2011
Liczba form	6 rodzajów (targi, oferty inwestycyjne, Internet, konferencje/fora, konkursy, reklama w telewizji)	6 rodzajów rodzajów (targi, oferty inwestycyjne, Internet, konferencje/fora, konkursy, reklama w gazetach)	8 rodzajów (targi, oferty inwestycyjne, Internet, konferencje/fora, konkursy, reklama w gazetach, reklama w telewizji, newsletter, programy telewizyjne)	8 rodzajów (targi, oferty inwestycyjne, Internet, konferencje/fora, konkursy, reklama w gazetach, newsletter, programy telewizyjne)	8 rodzajów (targi, oferty inwestycyjne, Internet, konferencje/fora, konkursy, reklama w gazetach, facebook, programy telewizyjne)

Źródło: Referat Współpracy Zagranicznej i Promocji Przedsiębiorczości Starostwa Powiatowego w Poznaniu

Tab. 2. Liczba emisji programów promocyjnych powiatu o tematyce gospodarczej w TV (TVP 3 Poznań) *

miesiąc	2010 r.		2011 r.	
	liczba	dni	liczba	dni
styczeń			3	11, 18, 25
luty			4	1, 8, 15, 22,
marzec	3	16, 20, 30	5	1, 8, 15, 22,29
kwiecień	3	3, 20, 24	4	5, 12, 19, 26
maj	4	4, 8, 18, 22	4	10, 17, 24, 31
czerwiec	5	1, 5, 15, 19, 29	4	7, 14, 21, 28
lipiec	1	3		
wrzesień	2	21, 28		
październik	4	5, 12, 19, 26	4	5, 9, 12, 26
listopad	5	2, 9, 16, 23, 30	5	2, 9, 16, 23,30
grudzień	3	7, 14, 21	4	7, 8, 14, 15
razem	30		37	

Źródło: Referat Współpracy Zagranicznej i Promocji Przedsiębiorczości Starostwa Powiatowego w Poznaniu

* Dane dla programu "Biznes, czyli kto kogo". Od października 2011 r. zamiast programu "Biznes, czyli kto kogo" emitowany był "Teleskop Gospodarczy"

Powiat Poznański realizował działanie poprzez uczestnictwo w największych w Europie międzynarodowych targach nieruchomości w Cannes i Monachium. Na wspólnym stoisku z miastem Poznań powiat prezentował oferty nieruchomości otrzymanych z gmin powiatu.

Tab. 3. Liczba gmin powiatu prezentujących oferty inwestycyjne w latach 2007-2010 podczas targów inwestycyjnych w Cannes i w Monachium

Rok	Cannes	Monachium
2007	-	1. Buk 2. Dopiewo 3. Murowana Goślina 4. Stęszew 5. Tarnowo Podgórne
2008	1. Buk 2. Murowana Goślina 3. Pobiedziska 4. Rokietnica 5. Stęszew 6. Tarnowo Podgórne	1. Buk 2. Kleszczewo 3. Murowana Goślina 4. Pobiedziska 5. Rokietnica 6. Stęszew
2009	1. Buk 2. Czerwonak 3. Pobiedziska 4. Tarnowo Podgórne	1. Buk 2. Luboń 3. Pobiedziska 4. Rokietnica 5. Tarnowo Podgórne
2010	1. Buk 2. Rokietnica 3. Tarnowo Podgórne	1. Buk 2. Rokietnica 3. Tarnowo Podgórne

Źródło: Referat Współpracy Zagranicznej i Promocji Przedsiębiorczości, Starostwo Powiatowe w Poznaniu

6. Ocena realizacji działania wg kryteriów REEUS

- **Trafność**

Działanie cechuje wysoka trafność i uzasadniona merytoryczna potrzeba jego realizacji.

- **Efektywność**

Ze względu za zastosowanie szerokiego spektrum form rozpowszechniania informacji o przedsiębiorstwach działających na terenie Powiatu Poznańskiego należy wskazać na różną ich efektywność.

- **Skuteczność**

Zamierzone cele działania zostały w pełni zrealizowane przy możliwie najbardziej racjonalnych nakładach i środkach.

- **Użyteczność**

Działanie skierowane jest głównie do przedsiębiorców lub osób planujących rozpoczęcie biznesu. Z powodu braku opinii beneficjentów działania trudno wskazać jego dokładną użyteczność. Poprzez aktywną działalność powiatu oraz Powiatowego Urzędu Pracy informacja o ofertach lokalnych przedsiębiorstw stała się bardziej dostępna i jest utrwalana w środowisku biznesowym.

Z informacji uzyskanych z Telewizji, wynika, że oglądalność programów była wysoka (porównywalna z programem „Teleskop”), co może świadczyć o wysokiej użyteczności programów.

- **Trwałość**

Działanie posiada charakter ciągły. Istnieje zatem konieczność kontynuacji działania w kolejnych latach.

7. Końcowa ocena działania

Realizację działania należy ocenić bardzo wysoko nadając jej ocenę 5 (bardzo dobra). Wysoka ocena wynika przede wszystkim z pełnej i skutecznej realizacji założonych celów strategicznych oraz ciągłości w realizacji. Wysoko należy ocenić współpracę z gminami powiatu i miastem Poznań w zakresie wspólnej promocji na targach nieruchomości w Cannes oraz w Monachium.

8. Rekomendacje

Rekomenduje się kontynuację realizacji działania, przy prowadzeniu jednocześnie analiz efektywności rozpowszechniania informacji za pomocą różnych form komunikacji społecznej.

Zaleca się rozważenie możliwości połączenia działania 3.1.3. z działaniem 3.1.1 ze względu na zbliżoną treść, obszar, cele i kierunki działań oraz częściowo z działaniem 3.2.1 w zakresie doradztwa gospodarczego.

W celu efektywnej realizacji działania wskazane jest nawiązanie ściślejszej współpracy z przedsiębiorcami z terenu Powiatu.

9. Źródła informacji

- Wywiad z Dyrektorem Powiatowego Urzędu Pracy w Poznaniu - Panią Marią Sowińską,
- Wywiad z Kierownikiem Referatu Współpracy Zagranicznej i Promocji Przedsiębiorczości Starostwa Powiatowego w Poznaniu - Panem Tomaszem Morawskim,
- Referat Współpracy Zagranicznej i Promocji Przedsiębiorczości Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu.

Działanie

3.2.1 Tworzenie i rozwój w strukturach powiatu, gmin i innych organizacji okołobiznesowych instytucjonalnego wsparcia doradczego dla przedsiębiorców

1. Cel i zakres

Celem działania jest wspieranie doradcze przedsiębiorców z powiatu poznańskiego poprzez powołane w tym celu organizacje okołobiznesowe, także w ramach Starostwa Powiatowego i Powiatowego Urzędu Pracy. Rozwijanie doradztwa gospodarczego powinno przyczynić się do poprawy funkcjonowania przedsiębiorstw, a także wzrostu zainteresowania przedsiębiorców ubieganiem się o środki pomocowe na rozwój.

2. Realizatorzy działania

- Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu,
- Poznański Ośrodek Wspierania Przedsiębiorczości, który swoją działalność prowadzi od 1993 roku, jako dział Powiatowego Urzędu Pracy w Poznaniu.

Partnerzy:

- Gminy Powiatu Poznańskiego
- Ośrodki wspierania przedsiębiorczości
- Ośrodki doradztwa gospodarczego
- Izby gospodarcze

3. Realizacja działania

Działanie realizowane było przede wszystkim przez Powiatowy Urząd Pracy (wraz z Poznańskim Ośrodkiem Wspierania Przedsiębiorczości), pełniący rolę szkoleniowo-doradczą.

W Poznańskim Ośrodku Wspierania Przedsiębiorczości (POWP) każdego miesiąca odbywa się, według ustalonego harmonogramu, ok. 35 godz. dyżurów specjalistów z następującego zakresu: doradztwa podatkowego, marketingu i biznesplanu, prawa cywilnego, gospodarczego, autorskiego, prawa pracy, podatków, ubezpieczeń społecznych, PFRON. W latach 2006-2011 zorganizowano 2214 godz. doradztwa specjalistycznego dla 5246 osób.

Istotną inicjatywą podjętą przez POWP w celu realizacji działania jest „Klub Mikroprzedsiębiorców”, którego celem jest zapewnienie doraźnej pomocy młodym przedsiębiorcom w postaci konsultacji specjalistów i doradców, prelekcji, szkoleń oraz warsztatów tematycznie związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Poznański Ośrodek Wspierania Przedsiębiorczości prowadzi również szereg warsztatów, prelekcji, szkoleń o charakterze otwartym i tematyce związanej z prowadzeniem własnego biznesu.

Dodatkowo, w ramach Starostwa Powiatowego w Poznaniu, informacji na temat możliwości pozyskania środków unijnych na działalność gospodarczą udziela Wydział Tworzenia i Realizacji Projektów. Ponadto na konkretne zapytanie Referat Współpracy Zagranicznej i Promocji Przedsiębiorczości przekazuje informację przedsiębiorcom o odpowiednich komórkach Urzędu Marszałkowskiego, odpowiedzialnego za dystrybucję środków unijnych.

4. Źródła i nakłady finansowe

- Budżet Powiatu Poznańskiego
- Budżet Powiatowego Urzędu Pracy

5. Efekty/ produkty realizacji działania

W latach 2006-2011 Powiatowy Urząd Pracy realizował szereg inicjatyw, wpisujących się w realizację działania 3.2.1.

W analizowanym okresie PUP zorganizował 2214 godz. doradztwa specjalistycznego dla 5246 osób.

Tab. 1. Liczba osób korzystająca z doradztwa specjalistycznego w Poznańskim Ośrodku Wsparcia Przedsiębiorczości w latach 2006-2011

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Liczba osób	878	1024	1028	899	796	621
Liczba godzin doradczych	382	365	385	383	360	339

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu

Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu powołał inicjatywę o nazwie „Klub Mikroprzedsiębiorców”, wpisującą się w realizację działania 3.2.1. Celem powstania i funkcjonowania Klubu jest doraźna pomoc oferowana młodym przedsiębiorcom w postaci konsultacji specjalistów i doradców, prelekcji, szkoleń oraz warsztatów tematycznie związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Przekazuje również bezzwrotną dotację na założenie własnej firmy. Ideą Klubu Mikroprzedsiębiorców jest również wzajemna współpraca i wymiana doświadczeń jego uczestników. Działania Klubu są przygotowywane w oparciu o doświadczenie i bazę organizacyjną Poznańskiego Ośrodka Wsparcia Przedsiębiorczości. Pierwsze uroczyste spotkanie Klubu Mikroprzedsiębiorców, którego otwarcia dokonali Starosta Poznański i Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Poznaniu, odbyło się dnia 30 października 2007 roku z udziałem przedstawiciela Wydziału Działalności Gospodarczej Urzędu Miasta Poznania.

Dotychczasowe spotkania Klubu dotyczyły następujących tematów:

- rachunkowość i podatki,
- pozyskiwanie klientów,
- prawo cywilne, ochrona danych osobowych,
- prawa autorskie,
- finansowanie działalności gospodarczej,
- promocja firmy,
- inne.

Tab. 2. Liczba spotkań doradczych w ramach Klubu Mikroprzedsiębiorców

Rok	2007	2008	2009	2010	2011
Liczba spotkań	2	3	3	3	7
Liczba uczestniczących osób	67	25	46	24	29

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu

W latach 2007-2011 zorganizowano 18 spotkań Klubu, w których uczestniczyło 191 osób.

Poznański Ośrodek Wspierania Przedsiębiorczości w ramach realizacji działania organizuje szkolenia dla przedsiębiorców, które swoją tematyką związane są z prowadzeniem własnej działalności gospodarczej. W latach 2006-2011 zorganizowano 8 szkoleń w 36 grupach dla 445 osób (w tym 67 osób z powiatu) oraz 68 grup szkolenia „Pierwszy krok w biznesie” dla 793 osób (w tym 157 osób z powiatu). Uzupełnieniem oferty doradczej, informacyjnej i szkoleniowej Powiatowego Urzędu Pracy są organizowane w Poznańskim Ośrodku Wspierania Przedsiębiorczości warsztaty i prelekcje, które tematycznie obejmują zagadnienia dotyczące różnych aspektów prowadzenia małej firmy. Spotkania mają charakter otwarty i mogą w nich uczestniczyć wszystkie osoby zainteresowane tematyką z zakresu przedsiębiorczości. Tematyka warsztatów jest różnorodna i obejmuje zarówno zagadnienia związane z podatkami i kwestiami finansowymi w firmie (podatek dochodowy, podatek VAT, wybór formy opodatkowania, księgowość), aspektami prawnymi w prowadzeniu działalności gospodarczej (prawo gospodarcze, cywilne, autorskie, prawo pracy, formy prowadzenia działalności gospodarczej), ubezpieczeniami społecznymi, jak i zagadnienia związane z marketingiem, reklamą i wizerunkiem firmy oraz metody finansowania działalności gospodarczej (dotacje, leasing, fundusze pożyczkowe i poręczeniowe). W latach 2006-2011 zorganizowano 147 spotkań warsztatowych, w których wzięło udział 2198 osób.

Informacje udzielane przez pracowników dotyczące prowadzenia i finansowania działalności gospodarczej z uwzględnieniem dotacji (pomoc w przygotowywaniu dokumentacji przy ubieganiu się o dotację z PUP) i funduszy UE, informacje o instytucjach działających w ramach Sieci Wspierania Zatrudnienia i Przedsiębiorczości, Krajowego Systemu Usług oraz informacje o możliwościach korzystania ze szkoleń, w tym bezpłatnych, finansowanych z EFS.

W latach 2009 – 2011 z informacji w Ośrodku skorzystało 6289 osób.

Tab. 3. Szkolenia organizowane przez POWP w latach 2006-2011

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Liczba szkoleń	2	2	2	2	2	3
Liczba grup szkoleniowych	5	5	5	6	6	9
Liczba osób uczestniczących w szkoleniu	55	55	64	70	83	118
Liczba osób z powiatu	11	15	11	5	1	24

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu

Szczegółowy wykaz zrealizowanych szkoleń przez Poznański Ośrodek Wspierania Przedsiębiorczości:

2006 r. 2 szkolenia w 5 grupach dla 55 osób

- „Internet w otoczeniu firmy” 4 grupy dla 40 osób (w tym 11 osób z powiatu)
- „Jak skutecznie prowadzić negocjacje biznesowe” 1 grupa dla 15 osób (w tym osoby z powiatu brak danych)

2007 r. 2 szkolenia w 5 grupach dla 55 osób

- „Internet w otoczeniu firmy” 4 grupy dla 40 osób (w tym 10 osób z powiatu)
- „Jak skutecznie prowadzić negocjacje biznesowe” 1 grupa dla 15 osób (w tym 5 osób z powiatu)

2008 r. 2 szkolenia w 5 grupach dla 64 osób

- „Prowadzenie negocjacji” 4 grupy dla 48 osób (w tym 9 osób z powiatu)
- „Sporządzanie biznesplanu” 1 grupa dla 16 osób (w tym 2 osoby z powiatu)

2009 r. 2 szkolenia w 6 grupach dla 70 osób

- „Księgowość w małej firmie” 3 grupy dla 34 osób (w tym 5 osób z powiatu)
- „E-biznes w teorii i praktyce” 3 grupy dla 36 osób (w tym 0 osób z powiatu))

2010 r. 2 szkolenia w 6 grupach dla 83 osób

- „Marketing w małej firmie” 3 grupy dla 39 osób (w tym osoby z powiatu brak danych)
- „Prowadzenie negocjacji” 3 grupy dla 44 osób (w tym 1 osoba z powiatu)

2011 r. 3 szkolenia w 9 grupach dla 118 osób

- „Profesjonalne i skuteczne pozyskiwanie klientów dla małej firmy” 4 grupy dla 59 osób (w tym 11 osób z powiatu)
- „Zamówienia publiczne w małej firmie – jak uczestniczyć w procedurach przetargowych” 3 grupy dla 39 osób (w tym 12 osób z powiatu)
- „Negocjacje w biznesie” 2 grupy dla 20 osób (w tym 1 osoba z powiatu)

Tab. 4. Spotkania otwarte organizowane przez POWP w latach 2006 – 2011

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Liczba spotkań	24	29	22	26	25	26
Liczba uczestników spotkań	324	503	379	379	363	326

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu

Tab. 5. Liczba osób korzystająca z udzielanych przez POWP informacji

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Liczba spotkań	B.d	b.d	b.d	2246	2045	1998

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu

6. Ocena realizacji działania wg kryteriów REEUS

• Trafność

Działanie należy uznać za trafne a jego realizacja jest merytorycznie uzasadniona. Zapotrzebowanie wśród przedsiębiorców na usługi doradcze jest znaczące a działanie odpowiada aktualnym potrzebom odbiorców. Należy zauważyć, iż pełne doradztwo w zakresie pozyskania środków unijnych prowadzi Urząd Marszałkowski, będący bezpośrednim dysponentem środków pomocowych.

• Efektywność

Działanie jest realizowane w sposób możliwie najbardziej efektywny, brak możliwości obiektywnego odniesienia poniesionych nakładów do kryteriów zewnętrznych.

• Skuteczność

Trudno określić skuteczność realizacji działania z uwagi na brak prowadzonych badań efektywności i skuteczności odbytych szkoleń, warsztatów etc. wśród przedsiębiorców.

- **Użyteczność**

Działanie należy uznać za przydane i użyteczne przedsiębiorcom z terenu Powiatu Poznańskiego. Duże znaczenie i użyteczność ma indywidualne doradztwo gospodarcze, realizowane przez Poznański Ośrodek Wspierania Przedsiębiorczości w Poznaniu.

- **Trwałość**

Efekty działania można uznać za trwałe. Jednak w celu zachowania właściwej efektywności działania konieczna jest jego ciągła kontynuacja, co wynika ze zmieniającej się sytuacji gospodarczej i potrzeb przedsiębiorców.

7. Końcowa ocena działania

Działanie należy ocenić na 5 (bardzo dobrze). Kluczową rolę w realizacji działania pełni Poznański Ośrodek Wspierania Przedsiębiorczości, oferujący przedsiębiorcom pełny zakres specjalistycznego doradztwa.

8. Rekomendacje

Należy wzmacniać rolę Poznańskiego Ośrodka Wspierania Przedsiębiorczości w realizacji działania, z uwagi na jego szerokie spektrum działania. Zaleca się przeprowadzenie badań (ankiet) wśród przedsiębiorców oceniających charakter działań doradczych starostwa i PUP i oczekiwania z tym związane.

Należy nawiązać ściślejszą współpracę z Urzędem Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego, który pełni właściwą rolę dysponenta środków unijnych i prowadzi niezbędne w tym zakresie doradztwo specjalistyczne.

Zgodnie z zapisami regulaminu organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Poznaniu informację o możliwości pozyskania środków unijnych na działalność gospodarczą udziela Wydział Tworzenia i Realizacji Projektów. Sugeruje się zatem zmianę realizatora działania zapisaną w opisie celu działania.

9. Źródła informacji

- Wywiad z Dyrektorem Powiatowego Urzędu Pracy w Poznaniu - Panią Marią Sowińską,
- Powiatowy Ośrodek Wspierania Przedsiębiorczości w Poznaniu,
- Wywiad z Kierownikiem Referatu Współpracy Zagranicznej i Promocji Przedsiębiorczości Starostwa Powiatowego w Poznaniu - Panem Tomaszem Morawskim.

Działanie 3.2.2.

Stworzenie gospodarczego forum internetowego oraz wdrożenie newslettera dla przedsiębiorców

1. Cel i zakres działania

Zgodnie z zapisami Strategii celem działania jest stworzenie gospodarczego forum internetowego, w ramach którego rozpowszechniane będą najważniejsze informacje dla przedsiębiorców i promowane są firmy z powiatu poznańskiego. Działanie obejmuje również wysyłanie przygotowanych newsletterów zainteresowanym przedsiębiorcom, m.in. z informacjami o programach pomocowych, terminach składania wniosków, poradach prawnych, szkoleniach i konferencjach.

2. Realizator działania

- Referat Współpracy Zagranicznej i Promocji Przedsiębiorczości Starostwa Powiatowego w Poznaniu

3. Realizacja działania

Główny cel działania został osiągnięty poprzez stworzenie w 2007 roku internetowego Portalu Firm Powiatu Poznańskiego.

W okresie między X 2009 roku a XI 2011 r. Starostwo Powiatowe przygotowywało i rozsyłało do zainteresowanych przedsiębiorców 44 newslettery, stanowiące drugi etap realizacji działania.

Dodatkowym działaniem, nie zapisanym w Strategii było wykorzystanie nowego narzędzia w postaci portalu społecznościowego Facebook.com do promocji przedsiębiorczości w Powiecie Poznańskim. Od 2012 roku funkcjonuje strona facebook Portalu Firm Powiatu Poznańskiego, która pełni jednocześnie rolę forum internetowego. Portal ten wyparł całkowicie tradycyjny newsletter.

4. Źródła i nakłady finansowe

- budżet Powiatu Poznańskiego.

5. Efekty/ produkty realizacji działania

Efektem działania jest stworzenie strony internetowej o tematyce gospodarczej i promocja za jej pomocą lokalnych przedsiębiorstw. Drugim trzonem realizacji działania jest przygotowywanie i rozsyłanie do przedsiębiorców newsletterów o tematyce gospodarczej. Stanowią one elektroniczną formę biuletynu o tematyce ogólnogospodarczej i rozsyłane są zainteresowanym przedsiębiorcom za pomocą poczty elektronicznej. Ich liczba w okresie między październikiem 2009 a listopadem 2011 wyniosła 44.

Za efekt realizacji działania należy także uznać stworzenie profilu Portalu Firm Powiatu Poznańskiego na portalu facebook.com, który posiada 13 zadeklarowanych użytkowników (stan na dzień 18.07.2012 r.). Stanowi ona uzupełnienie informacji zawartej na stronie www.pfpp.com.pl wprowadzając możliwość interakcji, dyskusji z użytkownikami.

6. Ocena realizacji działania wg kryteriów REEUS

- **Trafność**

Działanie należy uznać za trafne, ze względu na ciągłą potrzebę rozpowszechniania, wciąż zmieniających się informacji gospodarczych, bez których prowadzenie działalności gospodarczej jest znacząco utrudnione.

- **Efektywność**

Działanie zrealizowane było w pełni środkami i zasobami Starostwa Powiatowego w Poznaniu. Należy wskazać na wysoką efektywność portalu www.pfpp.com.pl. Trudna do określenia jest natomiast efektywność rozsyłanych w latach 2009-2011 newsletterów (44 wydania). Niska jest także liczba zadeklarowanych użytkowników na profilu facebook (13 osób).

- **Skuteczność**

Zamierzone cele działania zostały osiągnięte. Nie przeprowadzono jednak badań wśród samych potencjalnych odbiorców stworzonych usług – przedsiębiorców, co do skuteczności działań. Newslettery adresowane do przedsiębiorców zafunkcjonowały dopiero w październiku 2009 roku. Od 2012 roku dodatkowym narzędziem komunikacji pomiędzy starostwem powiatowym a przedsiębiorcami jest portal facebook Portalu Firm Powiatu Poznańskiego. Podsumowując, skuteczność realizacji działania należy uznać za słabą.

- **Użyteczność**

Trudno określić użyteczność działania, ze względu na brak opinii przedsiębiorców korzystających z powiatowych portali gospodarczych. Z założenia działanie należy za przydatne i warte rozwijania. Dla uzyskania pełnej użyteczności oraz skuteczności działania konieczne jest ciągle promowanie ww. portali wśród przedsiębiorców oraz częsta ich aktualizacja.

- **Trwałość**

Działanie ma charakter ciągły i w celu zachowania trwałości i ciągłości skutecznej jego realizacji konieczne jest przede wszystkim nadal częste i rzetelne aktualizowanie zamieszczanych na portalach informacji.

7. Końcowa ocena działania

Z uwagi na pełną realizację działania w latach 2006-2011 ocenia się je na -5 (bardzo dobry minus) w skali ocen 1-5. Niepełna ocena bardzo dobra wynika z późnego przystąpienia do prac nad opracowaniem newsletterów i wysłaniem ich do zainteresowanych przedsiębiorców (październik 2009).

8. Rekomendacje

Rekomenduje się ciągle aktualizowanie i promowanie internetowego Portalu Firm Powiatu Poznańskiego w celu jego popularyzacji wśród przedsiębiorców. Wykorzystanie przez starostwo powiatowe nowoczesnych metod komunikacji społecznej w formie portalu facebook.com należy uznać za uzasadnione w dobie wielkiej popularności tego typu narzędzi internetowych. Należy jednak zapewnić zdecydowanie bardziej skuteczną promocję profilu facebook.com, gdyż liczba aktywnych jego uczestników (13 osób) jest niezadowalająca i świadczy o małej popularności portalu. Zapewnienie atrakcyjności profilu wymaga jednocześnie częstego jego moderowania i aktualizowania.

Rekomenduje się również przeprowadzenie badań wśród przedsiębiorców mających na celu uzyskanie opinii o ich potrzebach w zakresie pozyskiwania informacji gospodarczych.

Z uwagi na zrealizowanie działania, rekomenduje się jego zastąpienie nowym pod nazwą „Prowadzenie i promowanie portalu firm Powiatu Poznańskiego www.pfpp.com.pl wraz z wykorzystaniem dostępnych mediów społecznościowych”.

9. Źródła informacji

- Referat Współpracy Zagranicznej i Promocji Przedsiębiorczości Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- Wywiad z Kierownikiem Referatu Współpracy Zagranicznej i Promocji Przedsiębiorczości Starostwa Powiatowego w Poznaniu - Panem Tomaszem Morawskim.

**CEL STRATEGICZNY I
KSZTAŁTOWANIE PRZESTRZENI PODWYŻSZAJĄCEJ JAKOŚĆ
ŻYCIA ORAZ WSPIERANIE ROZWOJU GOSPODARCZEGO
POWIATU**

**Cel szczegółowy 4
Poprawa i rozwój usług publicznych**

**Cel operacyjny 4.1.
Poprawa jakości obsługi mieszkańca w urzędzie poprzez wdrożenie nowoczesnych
technologii teleinformatycznych**

Działanie

4.1.1. Informatyzacja Starostwa – wdrożenie usług szybkiego dostępu do informacji
i ułatwienie załatwiania spraw

Działanie 4.1.1.

Informatyzacja Starostwa – wdrożenie usług szybkiego dostępu do informacji i ułatwienie załatwiania spraw

1. Cel i zakres działania

Zasadniczą podstawę prawną dla działania stanowi ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. Zgodnie z zapisami Strategii w ramach działania przewidziano realizację następujących zadań:

- wdrożenie systemu zarządzania jakością,
- wdrożenie polityki bezpieczeństwa urzędu,
- wdrożenie systemu elektronicznego obiegu dokumentów,
- wdrożenie centralnego systemu elektronicznego archiwum,
- rozwinięcie usługi biura informacji: powołanie call center, instalacja infokiosków (infomatów),
- opracowanie koncepcji technologicznej połączenia internetowego wszystkich jednostek organizacyjnych Powiatu Poznańskiego.

W opisie działania przedstawionym w strategii nie założono etapowania działania oraz propozycji opomiarowania (wskaźników).

2. Realizator działania

- Wydział Informatyki Starostwa Powiatowego w Poznaniu
- Wydział Tworzenia i Realizacji Projektów Starostwa Powiatowego w Poznaniu

Partnerzy:

- Wydział Administracyjny, Wydział Organizacyjny Starostwa Powiatowego w Poznaniu
- Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej

3. Realizacja działania

Realizacja zadań bezpośrednio wskazanych w Strategii:

- wdrożenie systemu zarządzania jakością – certyfikat ISO 9001, zrealizowano w 2006 r.,
- wdrożenie polityki bezpieczeństwa danych osobowych urzędu – zrealizowano w 2006 r.,
- wdrożenie systemu elektronicznego obiegu dokumentów – system FINN, zrealizowano w 2007 r.,
- wdrożenie centralnego systemu elektronicznego archiwum – zrealizowano w 2010 r.
- rozwinięcie usługi biura informacji: powołanie call center, instalacja infokiosków (infomatów) – zrealizowano w latach 2006-2007,
- opracowanie koncepcji technologicznej połączenia internetowego wszystkich jednostek organizacyjnych Powiatu Poznańskiego – zapewniono połączenia pomiędzy głównymi budynkami Starostwa i powiatowych jednostek organizacyjnych (m.in. przy ul. Jackowskiego 18 i Słowackiego 8).

Realizacja zadań powiązanych – niewskazanych bezpośrednio w Strategii:

- wdrożenie Elektronicznej Skrzynki Podawczej, Platformy Elektronicznych Usług Publicznych, systemu e-PUAP,

- wykorzystanie aktualnych technologii komunikacji z klientami urzędu wykorzystując usługi internetowe, w tym w sieci komórkowej (wymiana korespondencji, umawianie wizyt poprzez pocztę elektroniczną),
- udostępnianie przez Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej map cyfrowych w Internecie, powiązanych z danymi o decyzjach wydanych przez Wydział Administracji Architektoniczno-Budowlanej,
- system kontroli dostępu do pomieszczeń,
- przegląd legalności oprogramowania - doprowadzenie do stanu pełnej legalności, potwierdzonej odpowiednimi certyfikatami,
- elektroniczny system kolejkowy w Wydziale Komunikacji,
- zintegrowany system drukowania,
- powiązanie systemów obiegu dokumentów z systemami kadrowo-płacowym i sprawozdawczości budżetowej,
- automatyczne generowanie rejestrów do Biuletynu Informacji Publicznej.

4. Źródła i nakłady finansowe

Źródła finansowania:

- Budżet powiatu,
- Środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach projektu „Informatyzacja Starostwa Powiatowego w Poznaniu oraz rozwój usług on-line” (ZPORR).

Projekt „Informatyzacja Starostwa Powiatowego w Poznaniu oraz rozwój usług on-line” (2005-2008):

- Wartość całkowita: 1.227.830,43 zł
- Dofinansowanie z EFRR: 920.872,81 zł (75%)
- Wkład własny powiatu: 306.957,62 zł (25%)

W ramach projektu zrealizowano zadania:

- Zakup i wdrożenie systemu elektronicznego obiegu dokumentów – 130.288,15 zł
- Wdrożenie polityki bezpieczeństwa informacji – 17.263,89 zł
- Rozbudowa infrastruktury teleinformatycznej – 858.766,40 zł

Tab. 1. Pozostałe nakłady z budżetu powiatu:

Kategoria wydatków	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Wydatki inwestycyjne	267 834	130 229	41 507	241 125	625 697	392 138	329 760
Zakup usług dostępu do Internetu	174 878	241 626	108 860	115 359	128 596	145 591	x
Zakup akcesoriów komputerowych w tym programów i licencji	x	496 296	250 471	255 160	255 183	x	x
Pozostałe wydatki bieżące Wydziału Informatyki	x	x	x	404 206	451 493	766 159	x

Z uwagi na zmiany klasyfikacji wydatków budżetowych oraz zróżnicowanie szczegółowości sprawozdań budżetowych nie jest możliwe zapewnienie pełnej porównywalności danych w poszczególnych latach. Dane za 2012 r. na podstawie materiałów objaśniających do projektu budżetu

5. Efekty/ produkty realizacji działania

Tab. 2. Liczba załatwionych spraw on-line

Liczba spraw	2007	2008	2009	2010	2011	2012*
Łączna liczba spraw:	47116	37377	39974	44660	40247	18038
w tym załatwionych on-line	98	63	84	90	173	84
% załatwionych on-line	0,21	0,17	0,21	0,20	0,43	0,47

* stan na 25.06.2012

Źródło: dane z systemu elektronicznego obiegu dokumentów

Tab. Elektroniczna obsługa poczty

Korespondencja przychodząca	2009	2010	2011	2012*
Łączna liczba	128 811	128 622	114 329	57 144
w tym fax i mail	2951	6116	6450	3213
w tym PeUP	48	21	4	4
% fax i mail	2,29	4,76	5,64	5,62
% PeUP	0,037	0,016	0,003	0,007

* stan na 25.06.2012

Tab. 3. Liczba zgłoszeń dotyczących awarii sprzętu komputerowego i modernizacja sprzętu

Wskaźnik	2007	2008	2009	2010	2011
Liczba zgłoszeń dotyczących awarii sprzętu komputerowego i oprogramowania (w tym usunięte w terminie)	25 (16)	113 (93)	96 (87)	339 (111)	826 (821)
Modernizacja sprzętu i sieci IT (stacje komputerowe, drukarki)	nowe komp.68 (tj. 27%)	nowe komp. 42 (tj. 16 %); zlikwid.34komp.(12%) nowe druk. 8 szt. (7%)	nowe komp. 43 (tj. 17 %); zlikwid.0 komp.(0%) zlikwid. 8 druk. (14%)	nowe komp. 52 (tj.17%) zlikwid.17 komp.(12%) nowe druk.8 (tj.16%) zlikwid. 18 druk. (35%)	nowe komp. 78 (tj.18%) zlikwid.0 komp.(0%) nowe druk.8 (tj.15%) zlikwid. 8 druk. (15%)
Szkolenia w zakresie polityki bezpieczeństwa (w stosunku do ogółem zatrudnionych), inne upoważnienia (do pendrive, laptop, CEPiK, EKSMOON, ...)	nowi pracownicy - 73, praktykanci-25, stażyści-35, spoza urzędu-19 Razem - 152	nowi pracow.- 107, praktykanci-30, stażyści-77, spoza urzędu-0, Razem - 214	Etatowi (+zastępst.) - 116, praktykanci-29, stażyści-53, spoza urzędu-1 Razem - 199	Etatowi (+zastępst.) - 101, praktykanci-45, stażyści-96, spoza urzędu-4 Razem - 296	Etatowi (+zastępst.) - 145, praktykanci-57 stażyści-45, spoza urzędu-2 inne upoważ.- 116 Razem - 365

Źródło: Ocena funkcjonowania procesów, Starostwo Powiatowe w Poznaniu 2007-2011

6. Ocena realizacji działania wg kryteriów REEUS

• Trafność

Ocena wysoka (4). Działanie odpowiada potrzebom funkcjonowania Starostwa Powiatowego. Część zadań wynika z obowiązków nałożonych ustawą z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. Wciąż stosunkowo niskie wykorzystanie możliwości przez mieszkańców.

- **Efektywność**

Ocena trudna do przeprowadzenia, wiele systemów zostało zindywidualizowanych na potrzeby Starostwa, brak możliwości obiektywnego odniesienia poniesionych nakładów do kryteriów zewnętrznych.

- **Skuteczność**

Ocena bardzo wysoka (5), zdecydowana większość zaplanowanych w Strategii zadań została zrealizowana.

- **Użyteczność**

Ocena przeciętna (3). Duży pozytywny wpływ wykonanych zadań na poprawę funkcjonowania Starostwa, wciąż niewielkie wykorzystanie możliwości e-administracji przez mieszkańców (por. pkt. 9).

- **Trwałość**

Ocena wysoka (4). Systemy informatyczne są zindywidualizowane na potrzeby Starostwa i umożliwiają ich dalszą systematyczną rozbudowę o nowe moduły przydatne w pracy urzędu. Wraz z rozwojem możliwości dostępu mieszkańców do usług e-administracji powinno się zwiększać ich wykorzystanie w obsłudze administracyjnej obywateli.

7. Końcowa ocena działania

Ocena wysoka (4). Realizacja działania przyczyniła się do znacznego unowocześnienia pracy Starostwa poprzez wdrożenie nowoczesnych technologii teleinformatycznych. Jednakże sprawy załatwiane on-line oraz korespondencja z wykorzystaniem Platformy Elektronicznych Usług Publicznych wciąż stanowią znikomy ułamek w działalności Starostwa. Istotnymi problemami utrudniającymi rozpowszechnienie technologii teleinformatycznych w administracji publicznej wśród mieszkańców są wymogi ustanawiane na poziomie administracji centralnej, w tym w szczególności:

- konieczność posługiwania się podpisem elektronicznym lub profilem zaufanym,
- wymóg składania do wniosków załączników w formie trudnej do adaptacji na postać elektroniczną.

Istnieje jednak także konieczność podjęcia działań promocyjnych dla upowszechnienia usług elektronicznych w administracji publicznej (przykład akcji promocyjnej Ministerstwa Finansów dla popularyzacji składania PIT-ów drogą elektroniczną – wyraźny skutek z roku na rok).

8. Rekomendacje

- Nazwa celu szczegółowego („Poprawa i rozwój usług publicznych”) nieadekwatna do opisanych zadań - pojęcie usług publicznych jest bardzo szerokie i w praktyce może odnosić się do większości celów i działań wskazanych w Strategii. Propozycja nowej nazwy w aktualizacji Strategii „Poprawa i rozwój usług administracyjnych” lub „Rozwój e-administracji”.
- Zmiana głównego akcentu działań w ramach celu operacyjnego – zamiast informatyzacji Starostwa (w dużej mierze zrealizowanej i zaawansowanej) większy nacisk na integrację teleinformatyczną z innymi jednostkami administracji publicznej w zakresie dostępu do rejestrów publicznych, wymiany informacji niezbędnych do postępowania administracyjnego czy korespondencji poprzez wykorzystanie elektronicznej skrzynki podawczej.
- Nawiązanie współpracy z urzędami gmin w zakresie informacji przestrzennej - kontynuacja dotychczasowych działań PODGiK i rozszerzenie ich m.in. o studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowe plany

zagospodarowania przestrzennego, decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu)

- Rozbudowa usługi umawiania wizyt przez Internet i objęcie systemem kolejkowym kolejnych wydziałów urzędu.

9. Źródła informacji

- wywiad z Dyrektorem Wydziału Informatyki Starostwa Powiatowego w Poznaniu – Panią Małgorzatą Radomską,
- sprawozdania z wykonania budżetu Powiatu Poznańskiego za lata 2006-2011,
- materiały objaśniające do projektu budżetu Powiatu Poznańskiego na rok 2012,
- wyniki kontroli projektu „Informatyzacja Starostwa Powiatowego w Poznaniu oraz rozwój usług on-line”, przeprowadzonej w Wydziale Tworzenia i Realizacji Projektów przez Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu.

CEL STRATEGICZNY II WZROST POZIOMU WYKSZTAŁCENIA MIESZKAŃCÓW ORAZ DOSTOSOWANIE ICH KWALIFIKACJI I KOMPETENCJI DO POTRZEB RYNKU PRACY W AGLOMERACJI POZNAŃSKIEJ

Cel szczegółowy 5 Rozwój systemu oświaty w powiecie

Cel operacyjny 5.1. Podwyższenie standardów nauczania – poprawa infrastruktury edukacyjnej

Działanie 5.1.1.

Budowa, remonty i modernizacje budynków oświatowych i sportowych obiektów przyszkolnych

Działanie 5.1.2.

Systematyczne unowocześnianie, wymiana sprzętu, pomocy naukowych, wyposażenia szkół

Cel operacyjny 5.2. Wzbogacenie oferty kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych, w tym rozwój kierunków i profili kształcenia dla osób dorosłych oraz dostosowanie oferty szkół do potrzeb rynku pracy

Działanie 5.2.1.

Racjonalizacja kierunków kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych. Wprowadzenie do szkół ponadgimnazjalnych nowych kierunków i profili kształcenia zgodnych z potrzebami rynku pracy oraz likwidacja kierunków i profili, na które występuje i jest prognozowany znikomy popyt na rynku

Działanie 5.2.2.

Wprowadzenie do szkół ponadgimnazjalnych nowych kierunków kształcenia i profili kształcenia dla osób dorosłych.

Działanie 5.2.3.

Rozwój form doradztwa zawodowego dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz doradztwa w zakresie wyboru dalszych kierunków kształcenia.

Cel operacyjny 5.3. Rozwój systemu wsparcia uzdolnionych uczniów

Działanie 5.3.1.

Wspieranie finansowe uczniów o najlepszych wynikach nauczania w szkołach powiatowych poprzez programy stypendialne oraz system nagród